

ICA

INTERNATIONAL COUNCIL ON ARCHIVES
CONSEIL INTERNATIONAL DES ARCHIVES
MEZINÁRODNÍ ARCHIVNÍ RADA

STANDARD

ISAD(G):
Všeobecný mezinárodní standard
pro archivní popis

2. vydání

Přijato Komisí pro popisné standardy
Stockholm, Švédsko, 19.–22. září 1999

Praha 2009

© Copyright ICA

Multiplication of this publication is free if due acknowledgement is made.

Originální znění tohoto standardu je vydáno v angličtině (ISBN 0-9696035-5-X). Toto je pouze překlad, který není oficiálním dokumentem Mezinárodní archivní rady.

Český překlad standardu ISAD(G) připravil k vydání Tomáš Dvořák za finanční podpory Ministerstva vnitra České republiky.

Originál dokumentu vydán pod názvem:

ISAD (G) : general international standard archival description : adopted by the Committee on Descriptive Standards, Stockholm, Sweden, 19-22 September 1999

2nd ed.

Vydáno také ve francouzštině pod stejným názvem.

Ottawa 2000

Český překlad:

ISAD(G) : Všeobecný mezinárodní standard pro archivní popis : Přijato Komisí pro popisné standardy, Stockholm, Švédsko, 19.–22. září 1999. 2. vyd. Praha, 2009. 57 s.

Redaktorka: Lucie Hájková

Vydavatel: odbor archivní správy a spisové služby MV ČR, Milady Horákové 133, 166 21 Praha 6

Tisk: Tiskárna Ministerstva vnitra, s. p. o., Bartůňkova 1159/4, 149 01 Praha 4

Rok vydání 2009

Náklad 500 výtisků

ISBN 978-80-86466-17-0

OBSAH

PŘEDMLUVA.....	5
ÚVOD K ČESKÉMU PŘEKLADU	6
ÚVOD.....	8
0 SLOVNÍK TERMÍNŮ POUŽITÝCH VE VŠEOBECNÝCH PRAVIDLECH ..	11
1 VÍCEÚROVŇOVÝ POPIS.....	15
1.1 <i>Úvod</i>	15
2 PRAVIDLA VÍCEÚROVŇOVÉHO POPISU	15
2.1 <i>POPIS OD OBECNÉHO KE SPECIFICKÉMU</i>	15
2.2 <i>INFORMACE ODPOVÍDAJÍCÍ ÚROVNI POPISU</i>	15
2.3 <i>PROPOJENÍ POPISŮ</i>	15
2.4 <i>NEOPAKOVÁNÍ INFORMACÍ</i>	15
3 POLOŽKY (ELEMENTY) POPISU.....	16
3.1 <i>OBLAST IDENTIFIKAČNÍCH ÚDAJŮ</i>	16
3.1.1 Referenční kód(y)/signatura (či signatury)	16
3.1.2 Název (obsah).....	16
3.1.3 Datace.....	17
3.1.4 Úroveň popisu	18
3.1.5 Rozsah a druh fyzického nosiče jednotky popisu (množství, rozměry nebo velikost).....	18
3.2 <i>OBLAST SOUVISLOSTÍ (KONTEXTU)</i>	19
3.2.1 Název původce	19
3.2.2 Správní dějiny/biografické údaje	19
3.2.3 Dějiny jednotky popisu	22
3.2.4 Přímý zdroj akvizice.....	24
3.3 <i>OBLAST OBSAHU A STRUKTURY</i>	24
3.3.1 Rozsah a obsah	24
3.3.2 Hodnocení, skartace a jejich časové rozvržení.....	25
3.3.3 Přírůstky	26
3.3.4 Způsob uspořádání	26
3.4 <i>OBLAST PODMÍNEK PŘÍSTUPNOSTI A VYUŽITÍ</i>	27
3.4.1 Podmínky přístupu	27
3.4.2 Podmínky reprodukce	27
3.4.3 Jazyk / písmo materiálu.....	28
3.4.4 Fyzický stav a technické požadavky	28
3.4.5 Vyhledávací pomůcky (pomůcky k vyhledávání).....	29
3.5	

OBLAST DOPLŇUJÍCÍCH MATERIÁLŮ	29
3.5.1 Existence originálů a jejich místo uložení.....	29
3.5.2 Existence kopií	30
3.5.3 Příbuzné jednotky popisu	30
3.5.4 Poznámka o vydání	31
3.6 OBLAST POZNÁMEK	31
3.6.1 Poznámka	31
3.7 OBLAST KONTROLY POPISU	31
3.7.1 Poznámka zpracovatele	31
3.7.2 Pravidla nebo zásady	32
3.7.3 Datum (data) popisů	32
 PŘÍLOHA A-1.....	 34
Model úrovní uspořádání fondu	34
 PŘÍLOHA A-2.....	 35
Vztahy mezi popisnými záznamy a záznamy autorit	35
 PŘÍLOHA B	 36
Úplné příklady	37

ÚVOD K ČESKÉMU PŘEKLADU

Překlad prvního vydání standardu *ISAD(G): Všeobecný mezinárodní standard pro archivní popis* z roku 1994¹ připravil již Tomáš Číhař v rámci Pracovní skupiny pro výpočetní techniku východočeských archivářů. Nepublikovaný překlad revidoval v roce 1998 Miroslav Kunt pro služební účely Státního ústředního archivu a tento interní materiál posloužil jako základní pomůcka pro překlad druhého vydání standardu z roku 2000.² Návrh překladu druhého vydání standardu byl zpracován Tomášem Dvořákem v roce 2006 a v následujících letech 2007–2008 byl tento návrh revidován v rámci resortního výzkumu a vývoje Ministerstva vnitra č. VE20072009004, projektu s názvem „*Možnosti a formy zpřístupnění archivních fondů nebo jejich součástí veřejnosti v elektronické podobě*“.³ Na revizi se podíleli Tomáš Dvořák a Miroslav Kunt. Poslední úpravy českého překladu si vyžádalo zpracování národních příkladů z archivních pomůcek Národního archivu, Státního okresního archivu Hradec Králové a Archivu hlavního města Prahy, které proběhlo v roce 2009.

Standard ISAD(G) byl do češtiny přeložen podle instrukcí Mezinárodní archivní rady, obsažených v *Guidelines for the translation of standards of the Committee on Descriptive Standards* vydaných v roce 2001.⁴ Vedle anglického originálu se pro český překlad využila i francouzská verze standardu. Slovník termínů byl po vzoru polského překladu doplněn o další cizojazyčné ekvivalenty uvedených ve francouzském, italském, německém, slovenském, polském a srbském překladu.⁵ Definice jednotlivých termínů zohledňují platnou mezinárodní terminologii, která se liší v detailech od tradiční české terminologie.⁶ Odkazované normy začleněné do systému ČSN jsou uváděny pouze v české citaci. Český překlad standardu ISAD(G) byl koordinován s překladem standardu ISAAR(CPF), zejména v části týkající se společné terminologie.

¹ Originální anglická verze vydána v samostatné publikaci *ISAD(G): General International Standard Archival Description. Adopted by the Ad Hoc Commission on Descriptive Standards, Stockholm, Sweden, 21-23 January 1993 (Final ICA approved version)*, Ottawa 1994 a pod stejným názvem i v časopisu *Janus*, 1994, č. 1, s. 27–46. Na webu je tato verze dostupná na stránkách [http://www.mclink.it/personal/MD1431/sito/isaargp/isad\(g\)e.html](http://www.mclink.it/personal/MD1431/sito/isaargp/isad(g)e.html) a [http://www.hi.u-tokyo.ac.jp/personal/yokoyama/jugyo99/isad\(g\)e.html](http://www.hi.u-tokyo.ac.jp/personal/yokoyama/jugyo99/isad(g)e.html).

² Standard vydán pod názvem *ISAD(G): General International Standard Archival Description. Second Edition, Adopted by the Committee on Descriptive Standards, Stockholm, Sweden, 19-22 September 1999*, Ottawa 2000 na URL: http://www.ica.org/sites/default/files/isad_g_2e.pdf.

³ Řešitelem projektu je pro roky 2007–2009 Národní archiv, viz <http://asta.nacr.cz/>.

⁴ Dostupný z WWW: <http://www.icacds.org.uk/eng/strategic.htm>.

⁵ Oficiální překlady standardu ISAD(G) jsou dostupné na WWW: <http://www.ica.org/en/node/30000>, neoficiální slovenský překlad vydal Peter DRAŠKABA – Jozef HANUS, *Všeobecná medzinárodná norma pre opis archívnej jednotky*, SA, 2000, roč. 35, č. 1, s. 197–215.

⁶ *Dictionary of Archival Terminology = Dictionnaire de terminologie archivistique, English and French, with equivalents in Dutch, German, Italian, Russian and Spanish*, 2nd Edition. Edited by Peter WALNE, München – New York – London – Paris 1988 (= ICA Handbooks series, Vol. 7); Zdeněk ŠAMBERGER, *Normy pro standardizovaný popis archivních fondů ISAD(G) a ISAAR. Stručný slovník použitých termínů*, AČ, 2002, roč. 52, č. 3, s. 174–176.

PŘEDMLUVA

- P.1** Ad Hoc komise Mezinárodní archivní rady pro popisné standardy (The ICA Ad Hoc Commission on Descriptive Standards – ICA/DDS), která vypracovala standard ISAD(G), se stala na XIII. mezinárodním kongresu o archivnictví v Pekingu v roce 1996 stálou komisí. Současná Komise pro popisné standardy (ICA/CDS) se ujala revize standardu ISAD(G) vydaného poprvé v Ottawě v roce 1994 jako svého hlavního úkolu v pracovním období let 1996–2000.
- P.2** Druhé vydání standardu ISAD(G) je výsledkem revize, která byla deklarována již v úvodu prvního vydání standardu z roku 1994. V něm se předvíдалo potřebné pětileté období úprav. Revidovaný návrh vytvořený na počátku roku 1998 byl poslán všem členům a organizačním jednotkám ICA k vyjádření, zároveň byl zveřejněn i na webových stránkách ICA. Veškeré komentáře poslané do 15. září 1998 se měly stát podkladem pro další úpravy, jejichž projednávání se plánovalo na 2. plenární zasedání komise.
- P.3** Na konci září 1998 obdržel sekretariát ICA/DDS okolo 33 vyjádření od národních komisí, organizací i jednotlivců z 25 zemí. Komentáře byly soustředěny do jednoho dokumentu o více jak 100 stranách (“Compendium of Comments ISAD(G) Review”), který byl následně rozeslán všem členům komise jako pracovní dokument pro 2. plenární zasedání ICA/DDS.
- P.4** Toto jednání ICA/DDS se odehrálo v Haagu, 19.–22. října 1998, kde byl na základě všech komentářů a připomínek sestaven první návrh revidovaného standardu ISAD(G). Návrh byl dále upravován a precizován, až byl na 3. plenárním zasedání komise ve Stockholmu vyhotoven v konečné podobě. Definitivní text byl vydán začátkem roku 2000, aby mohl být představen na XIV. mezinárodním kongresu o archivnictví v Seville v roce 2000.

Členové Komise pro popisné standardy Mezinárodní archivní rady, kteří se podíleli na revizi normy v letech 1996–2000 (kurzívou jsou uvedeny osoby, které pracovaly v původní komisi ještě před rokem 1996):

<i>Victoria Arias</i> (Španělsko)	1996–1998
Elisa Carolina de Santos Canalejo (Španělsko)	od 1998
Adrian Cunningham (Austrálie)	od 1998
<i>Jan Dahlin</i> (Švédsko)	od 1996
Vitor Manoel Marques da Fonseca (Brazílie)	od 1996
Michael Fox (USA)	od 1996
<i>Ana Franqueira</i> (Portugalsko)	od 1996
Bruno Galland (Francie)	od 1996
Kent Haworth (Kanada)	od 1996
Ma Jinghua (Čína)	od 1996
<i>Christine Nougaret</i> (Francie) předsedkyně	od 1996
Dagmar Parer (Austrálie)	1996–1998
Lydia Reid (USA)	od 1999
<i>Hugo Stibbe</i> (Kanada) ředitel projektu a tajemník	od 1996
Stefano Vitali (Itálie)	od 1996
Debra Wall (USA)	1996–1998

Účastníci jednoho nebo více plenárních zasedání:

Asunción de Navascués Benlloch (Španělsko)
Eeva Murtomaa (Finsko) **představitel IFLA (Mezinárodní federace knihovnických asociací a institucí)**
Per-Gunnar Ottosson (Švédsko)

Komise pro popisné standardy Mezinárodní archivní rady vděčí uvedeným institucím za pomoc a podporu při pořádání plenárních zasedání a jednání jednotlivých pracovních komisí:

Archives de France (Paříž) (dvakrát)
Archivio di Stato di Firenze (Firence)
Arquivos Nacionais/Torre do Tombo (Lisabon)
Landsarkivet (Stockholm) (dvakrát)
Rijksarchiefdienst (Haag)
The National Archives of Canada (Ottawa) za podporu sekretariátu v 2. čtyřletém období

Bez jejich významného přispění jak finančního, tak organizačního při pořádání jednání, by nemohl být tento standard vytvořen.

ÚVOD

- I.1** Tento standard poskytuje obecný návod pro vytváření archivního popisu. Měl by být použit v souladu s existujícími národními normami nebo jako podklad pro jejich sestavení.
- I.2** Cílem archivního popisu je určit a vysvětlit obsah archivního materiálu včetně všech souvislostí tak, aby se usnadnila jeho dostupnost (přístupnost). Dosáhnout tohoto cíle lze vytvářením přesných a odpovídajících vyjádření (popisů) a jejich uspořádáním podle předem daných modelů. K vytváření popisů může dojít v průběhu vzniku dokumentů nebo dokonce již před jejich vznikem a také je možné v popisování dále pokračovat po celou dobu života dokumentů. Tento proces umožňuje získat kontrolu nezbytnou pro zajištění spolehlivých, autentických, smysluplných a srozumitelných popisných informací, které by měly mít dlouhodobou platnost.
- I.3** Jestliže dokumenty předurčené jako archiválie budou na jedné straně bezpečně uloženy a spravovány a na druhé straně zároveň zpřístupněny všem osobám, jež mají oprávnění do nich nahlédnout, pak se o těchto dokumentech zaznamenávají příslušné informace v jednotlivých fázích jejich správy (tj. při vytváření, výběru, příjmu, konzervaci, pořádání). Archivní popis v nejširším slova smyslu zahrnuje veškeré informace nezávisle na tom, v které fázi tyto informace vznikly. Informace zůstávají dynamické, tj. mohou být doplňovány ve světle nových znalostí o obsahu a souvislostí (kontextu). K soustředování nebo vybírání požadovaných informací, stejně jako k jejich doplňování a aktualizování, mohou sloužit počítačové informační systémy. Přestože se tato pravidla koncentrují na popis archivního materiálu provedený až poté, co je příslušný materiál vybrán za účelem trvalého uchování, mohou být všechna ustanovení aplikována i v dřívějších fázích.
- I.4** Tento standard obsahuje obecná pravidla archivního popisu, která mohou být aplikována bez ohledu na formu či fyzický nosič archivního materiálu. Nepodává však pravidla pro popis speciálních archiválií, jako jsou pečetě, zvukové nahrávky nebo mapy. K popisu takového materiálu již existují návody, které by měly být použity spolu s tímto standardem. Tak se zajistí vhodný popis speciálních archiválií.
- I.5** Sada všeobecných pravidel archivního popisu je součástí procesu, který:
- a. zajistí vytváření pečlivých (konzistentních), vhodných a jasných (vysvětlujících) popisů;
  - b. usnadní vyhledávání a výměnu informací o archivním materiálu;
  - c. umožní sdílení databáze autorit; a
  - d. zajistí možnou integraci popisů z různých míst do jednotného informačního systému
- I.6** K dosažení výše uvedených cílů slouží tato pravidla, která definují 26 položek (elementů), pomocí nichž lze vytvořit popis celé jednotky popisu. Struktura a obsah informací by měly být formulovány v souladu s příslušnými národními pravidly. Záměrem *obecných* pravidel je, aby byla všeobecně použitelná pro archivní popis bez ohledu na charakter či velikost jednotky popisu. Nicméně standard nedefinuje výstupní formát nebo způsoby, jak údaje prezentovat, např. v inventářích, katalogích, soupisech apod.

- I.7** Archivní popisné standardy jsou založeny na teoretických principech. Např. princip, že se při popisu postupuje od obecného k specifickému (podrobnému), je významnou zásadou provenienčního principu (*respect des fonds*).¹ Tato zásada musí být zmíněna, jestliže se má vytvořit obecně použitelná struktura a systém archivního popisu, což může být učiněno nezávisle na vyhledávacích pomůckách jakéhokoli archivu, ať už v ručním nebo automatizovaném režimu.
- I.8** V Příloze A-1 lze nalézt hierarchický model jednotlivých úrovní uspořádání fondu a jeho částí. Úrovně popisu s rozdílnou mírou podrobnosti jsou vhodné pro každou úroveň uspořádání. Např. fond může být popsán jako celek v jediném popisu nebo může být vyjádřen jako celek spolu s částmi pomocí různých úrovní popisu. Fond tvoří nejobecnější úroveň popisu; části pak další úrovně, přičemž jejich popis dává smysl jen tehdy, pokud se vnímá v kontextu popisu celého fondu. Tímto způsobem může být vytvořený popis na úrovni fondu, série, spisu nebo jednotliviny. Přechodné úrovně, jako část fondu nebo podsérie, jsou také možné. Každou z těchto úrovní lze dále členit podle spletnosti organizační struktury nebo funkcí instituce, kde archiválie vznikly, a podle uspořádání archivního materiálu. Model v Příloze A-2 znázorňuje komplex vztahů mezi původcem (či původci) a jednotkami popisu bez ohledu na úroveň, jak je vyjádřeno v oknech diagramu, která znázorňují záznamy autorit podle standardu ISAAR(CPF), a pomocí spojení mezi nimi a rámečky znázorňujícími jednotky popisu fondu a jeho částí. Příloha B ukazuje úplný příklad archivního popisu a některých jeho částí.
- I.9** Každé pravidlo obsahuje:
- a. název položky (elementu) popisu dané pravidlem;
  - b. vysvětlení důvodů zařazení položky do popisu;
  - c. vysvětlení obecného pravidla (či pravidel) platných pro položku; a
  - d. pokud je to vhodné, příklady ilustrující provedení pravidla (či pravidel).
- I.10** Odstavce jsou číslovány, a to jen kvůli citování. Číslo by neměla být užívána k označování položek popisu.
- I.11** Pravidla jsou uspořádána do 7 oblastí popisných informací.
1. Identifikační údaje
(základní informace k identifikaci jednotky popisu)
  2. Souvislosti (kontext)
(informace o původci a úschově jednotky popisu)
  3. Obsah a struktura
(informace o podstatě a uspořádání jednotky popisu)
  4. Podmínky přístupnosti a využití
(informace o dostupnosti jednotky popisu)
  5. Doplnující materiál
(informace o dalším materiálu, který významně souvisí s jednotkou popisu)

¹ Předpokládá se, že stejných pravidel, která slouží k popisu fondu a jeho částí, může být použito i k popisu sbírky.

- 6. Poznámky
(informace speciální a takové, které nemohou být uvedeny v žádné z ostatních oblastí)
- 7. Kontrola popisu
(informace o tom, jak, kdy a kým byl archivní popis vytvořen)

I.12 V těchto všeobecných pravidlech je k dispozici všech 26 položek (elementů), avšak jen několik z nich musí být použito v jakémkoli popisu. Za podstatné pro mezinárodní výměnu popisných informací se považuje jen několik položek:

- a. referenční kód (signatura);
- b. název (obsah);
- c. původce;
- d. datace;
- e. rozsah jednotky popisu; a
- f. úroveň popisu

Příklady uvedené v textu standardu ISAD(G) jsou pouze ilustrativní a nikoli normativní. Objasňují ustanovení pravidel, ke kterým jsou připojeny namísto jejich rozšíření. Neberte tyto příklady nebo formu, ve které jsou představeny, jako nařízené. K vysvětlení souvislostí (kontextu) je u každého příkladu uvedena úroveň popisu, což je vyznačeno kurzívou a v závorkách. Na dalším řádku následuje název instituce, ve které je uložen materiál použitý v příkladu (rovněž napsán kurzívou). Dále může následovat další vysvětlující poznámka zapsaná kurzívou, které předchází slovo **Poznámka**: Nezaměňujte toto uvedení úrovně popisu, zdroje příkladu a dalších poznámek s příkladem samotným.

I.13 Rozsah archivního popisu, do kterého budou zahrnuty více než jen základní informační položky, se bude lišit v závislosti na charakteru jednotky popisu.

I.14 Přístupové body vycházejí z položek popisu. Vysoká hodnota přístupových bodů je zajištěna kontrolou autorit. Z důvodu významnosti a důležitosti přístupových bodů pro vyhledávání byl vytvořen samostatný ICA standard *ISAAR(CPF): Mezinárodní archivní standard pro záznam archivních autorit (korporací, osob a rodů)* (*ISAAR(CPF): International Standard Archival Authority Record for Corporate Bodies, Persons and Families*). Standard ISAAR(CPF) podává všeobecná pravidla pro vytváření záznamů archivních autorit, které popisují korporace, osoby a rody, jež mohou být identifikovány jako původci v popisu archivních záznamů (viz Příloha A-2, schematické znázornění vztahů mezi popisnými záznamy a záznamy autorit). Slovník i způsoby používání dalších přístupových bodů by měly být vypracovány celostátně nebo zvlášť pro každý jazyk. Další ISO standardy jsou užitečné pro sestavení a správu řízeného slovníku: *ČSN ISO 5963 Dokumentace. Metody analýzy dokumentů, určování jejich obsahu a výběru lexikálních jednotek selekčního jazyka*, *ČSN 01 0193 Dokumentace. Pokyny pro vypracování a rozvíjení jednojazyčných tezaurů* a *ČSN ISO 999 Informace a dokumentace – Zásady zpracování, uspořádání a grafické úpravy rejstříků*.

I.15 Při citování publikovaného pramene v jakékoli položce popisu, postupujte podle poslední verze *ČSN ISO 690 Dokumentace. Bibliografické citace. Obsah, forma a struktura*.

4 SLOVNÍK TERMÍNŮ POUŽITÝCH VE VŠEOBECNÝCH PRAVIDLECH

- 0.1** Následující slovník termínů s jejich definicemi je nedílnou součástí těchto pravidel popisu. Definice mají být chápány jako formulace specifické pro potřeby tohoto dokumentu.

Archivní popis

Vytvoření přesného vyjádření jednotky popisu a jejích částí (jsou-li nějaké) podchycením, analyzováním, uspořádáním a zaznamenáním informací, které slouží k identifikaci, správě, lokalizaci a vysvětlení archivního materiálu, jeho souvislosti a systému správy dokumentů, ve kterém archiválie vznikly. Termín rovněž označuje výsledky tohoto procesu.

(angl. *archival description*, franc. *description archivistique*, it. *descrizione archivistica*, něm. *archivische Verzeichnung*, slov. *opis archívnych dokumentov*, pol. *opis archiwalny*, srb. *архивску онус*)

Autor

Jednotlivá osoba nebo korporace odpovědná za informační obsah záznamu. Nezaměňovat s původcem archiválií.

(angl. *author*, franc. *auteur*, it. *autore*, něm. – , slov. – , pol. *autor*, srb. *аутор*)

Dokument

Informace zaznamenaná v libovolné formě nebo na libovolném nosiči, vytvořená nebo přijatá a dále spravovaná organizací nebo osobou při provádění svých aktivit nebo řízení svých záležitostí.

(angl. *record*, franc. *document d'archives*, it. *documento archivistico*, něm. – , slov. – , pol. *dokument*, srb. *архивска грађа/документарни материјал (регистратурски материјал)*)

Fond

Soubor archiválií, které bez ohledu na formu nebo fyzický nosič vznikly organickou činností nebo byly shromážděny a používány příslušnou osobou, rodinou nebo korporací v rámci vlastní působnosti (aktivit a funkcí) původce.

(angl. *fonds*, franc. *fonds*, it. *fondo*, něm. *Bestand*, slov. *fond*, pol. *zespół*, srb. *фонд*)

Forma

Typ (druh) záznamů vycházející z běžných fyzických vlastností (např. akvarel, kresba) nebo z funkce, popř. obsahu (např. diář, denní tisk, účetní či podací deník, protokol) záznamu.

(angl. *form*, franc. *type*, it. *tipologia documentaria*, něm. *Form*, slov. *forma dokumentu*, pol. *forma*, srb. *облик/врста*)

Formální název

Název, který je jasně dán nebo vyplývá v průběhu popisu archivního materiálu.

(angl. *formal title*, franc. *titre*, it. *titolo o denominazione originale*, něm. *überlieferter Titel*, slov. *formálny názov súboru dokumentov*, pol. *tytuł oryginalny/formalny*, srb. *званични назив*)

Fyzický nosič (médium)

Fyzický materiál nebo nosič, na kterém je informace zaznamenána (tj. hliněná tabulka, papyrus, papír, pergamen, film, magnetická páska).

(angl. *medium*, franc. *support*, it. *supporto*, něm. – , slov. – , pol. *nośnik*, srb. *носач записа*)

Hodnocení (posuzování, určování archivní hodnoty)

Proces, určující lhůtu pro uchovávání dokumentů.

(angl. *appraisal*, franc. *evaluation*, it. *valutazione*, něm. *Bewertung*, slov. *hodnotenie*, pol. *ocena wartości*, srb. *Валоризација/Вредновање*)

Jednotlivina

Nejmenší, dále již nedělitelná jednotka popisu, např. dopis, memorandum, zpráva, fotografie, zvuková nahrávka.

(angl. *item*, franc. *pièce*, it. *unità documentaria*, něm. *Einzelstück/Einheit*, slov. *jednotlivina*, pol. *dokument*, srb. *јединица*)

Jednotka popisu

Záznam nebo soubor záznamů v jakékoli fyzické formě, se kterým se zachází jako se samostatným celkem (s entitou) a který jako takový vytváří základ jednotlivého popisu.

(angl. *unit of description*, franc. *unité de description*, it. *unità di descrizione*, něm. *Verzeichnungseinheit*, slov. *opísovaná archivná jednotka*, pol. *opisywany obiekt/jednostka opisu*, srb. *јединица опису*)

Kontrola autorit

Viz Slovník termínů standardu ISAAR(CPF). [Dohled (kontrola) používání standardizovaných termínů, zahrnující osobní jména, názvy korporací a zeměpisné názvy, které se používají jako přístupové body.]

(angl. *authority control*, franc. *contrôle d'autorité*, it. *controllo d'autorità*, něm. *Begriffskontrolle*, slov. *dohľad na použitie štandardizovaných termínov*, pol. *hasło odsyłaczowe*, srb. *нормативна контрола*)

Korporace

Organizace nebo skupina osob, která se označuje konkrétním jménem a která vystupuje nebo může vystupovat jako entita.

(angl. *corporate body*, franc. *personne morale*, it. *ente*, něm. *Körperschaft*, slov. *právnická osoba*, pol. *ciało zbiorowe*, srb. *правно лице*)

Název

Slovo, výraz, písmeno nebo skupina písmen, sloužících k pojmenování jednotky popisu.

(angl. *title*, franc. *intitulé*, it. *titolo o denominazione*, něm. *Titel*, slov. *názov*, pol. *tytuł*, srb. *назив јединице опису*)

Část fondu (podfond, fondové oddělení)

Část fondu obsahuje soubor souvisejících archiválií rozdělených podle agend nebo organizačního členění původce, anebo, pokud to není možné, jde o seskupení materiálu podle zeměpisného, chronologického, funkčního či podobného hlediska.

V případě, že má tato organizační jednotka složitou hierarchickou strukturu, každá část fondu má tolik podřízených částí fondu, kolik je potřeba k vyjádření všech úrovní hierarchické struktury této základní podřízené organizační jednotky.

(angl. *sub-fonds*, franc. *sous-fonds*, it. *sub-fondo*, něm. *Teilbestand*, slov. *fondové oddelenie*, pol. *podzespół*, srb. *подфонд*)

Pořádání (uspořádání)

Úkony spojené s analytickou činností a organizací (řazením) záznamů podle archivních principů, rovněž výsledky těchto činností.

(angl. *arrangement*, franc. *classement*, it. *ordinamento*, něm. *Ordnung und Klassifikation*, slov. *usporadivanie*, pol. *porządkowanie*, srb. *сређивање*)

Provenience

Vztah mezi dokumenty a organizacemi nebo jednotlivci, kteří je vytvořili, shromáždili nebo spravovali a využívali při provádění svých osobních nebo korporativních aktivit.

(angl. *provenance*, franc. *provenance*, it. *provenienza*, něm. *Provenienz*, slov. *proveniencia*, pol. *proweniencja*, srb. *провенијенција/припадност*)

Přírůstek

Další přírůstek k jednotce popisu, která je již uložena v depozitáři (archivu).

(angl. *accrual*, franc. *accroissement*, it. – , něm. – , slov. – , pol. *dopływ*, srb. *допуна*)

Přístupnost

Možnost využívat materiál z fondu, obvykle je podřízena pravidlům a podmínkám.

(angl. *access*, franc. *accès*, it. *accesso/consultabilità*, něm. *Zugang*, slov. *sprístupnenosť*, pol. *udostępnianie*, srb. *доступност*)

Přístupový bod

Jméno, termín, klíčové slovo, fráze nebo kód použitelné k vyhledání, identifikaci a nalezení archivního popisu.

(angl. *access point*, franc. *point d'accès*, it. *chiave d'accesso*, něm. *Zugriffspunkt*, slov. *prístupový ukazateľ*, pol. *hasło indeksowe*, srb. *присутпна тачка*)

Původce

Korporace, rodina nebo osoba, která vytvořila, shromáždila nebo spravovala dokumenty při provádění svých osobních nebo korporativních aktivit.

(angl. *creator*, franc. *producteur d'archives*, it. *soggetto produttore*, něm. *Bestandsbildner*, slov. *pôvodca fondu*, pol. *twórca zespołu*, srb. *стваралац архивске грађе*)

Sbírka

Soubor uměle shromážděných záznamů na základě obecné charakteristiky bez ohledu na jejich provenienci. Nezaměňovat s archivním fondem.

(angl. *collection*, franc. *collection*, it. *collezione/raccolta*, něm. – , slov. – , pol. *zbiór/kolekcja*, srb. *збирка*)

Série (registraturní oddělení)

Záznamy uspořádané v souladu s registraturním systémem anebo spravované jako jeden celek z jiných důvodů, a to pokud záznamy (v určité formě) pocházejí ze stejného způsobu shromažďování či jsou produktem spisové služby nebo podobné činnosti. Anebo jsou takto spravovány kvůli nějaké jiné souvislosti vyplývající z jejich vzniku, příjmu či použití. Série je také známa jako archivní série.

(angl. *series*, franc. *série organique*, it. *serie*, něm. *Serie/Aktengruppe*, slov. *registratúrne oddelenie/séria*, pol. *seria*, srb. *cepuja*)

Spis

Organizovaná jednotka záznamů, která vznikla buď z potřeb původce nebo v průběhu procesu pořádání, jestliže se záznamy vztahují ke stejné záležitosti, činnosti nebo jednání. Zpravidla jde o základní jednotku uvnitř archivní série.

(angl. *file*, franc. *dossier*, it. *fascicolo/unità archivistica*, něm. *Akte*, slov. *spis*, pol. *jednostka archiwalna*, srb. *docuje/npeдmem*)

Uměle vytvořený název

Název doplněný archivářem pro jednotku popisu, které chybí formální název.

(angl. *supplied title*, franc. *titre forgé*, it. *titolo o denominazione attribuito/a*, něm. *neugebildeter Titel*, slov. *umelo vytvorený názov fondu*, pol. *tytuł nadany*, srb. *додељени назив*)

Úroveň popisu

Umístění (pozice) jednotky popisu v hierarchii fondu.

(angl. *level of description*, franc. *niveau de description*, it. *livello di descrizione*, něm. *Verzeichnungsstufe*, slov. *úroveň opisu*, pol. *poziom opisu*, srb. *нуво онuca*)

Úschova (opatrování)

Odpovědnost za péči o záznamy, která vychází z jejich fyzického uložení. Nemíní se

tím automaticky vlastnictví archiválií v právním slova smyslu nebo právo rozhodovat o jejich přístupnosti.

(angl. *custody*, franc. *conservation*, it. *custodia*, něm. – , slov. – , pol. *przechowywanie*, srb. *старање*)

Vyhledávací pomůcka (pomůcka k vyhledávání)

Obecný termín pro pojmenování jakéhokoli popisu nebo vyhledávacích prostředků vytvořených či převzatých v průběhu péče o archivní materiál.

(angl. *finding aid*, franc. *instrument de recherche*, it. *strumento di ricerca*, něm. *Findhilfsmittel*, slov. *archívna pomôcka*, pol. *archiwalna pomoc informacyjna*, srb. *информативно средство*)

Záznam

Zaznamenaná informace bez ohledu na fyzický nosič nebo její vlastnosti (viz také Dokument).

(angl. *document*, franc. *document*, it. *documento*, něm. – , slov. – , pol. *zapis/dokument*, srb. *документ*)

1 VÍCEÚROVŇOVÝ POPIS

1.1 Úvod

Jestliže je fond popisován jako celek, mělo by se tak učinit jedním popisem za užití položek popisu naznačených v části 3 tohoto dokumentu. Pokud je požadován popis částí fondu, mohou být tyto části popsány odděleně rovněž za užití příslušných položek z části 3. Úplný souhrn všech takto získaných popisů spojených hierarchicky (jak je naznačeno v modelu v Příloze 1) znázorňuje fond a jeho části, pro které byl popis vytvořen. Pro potřeby těchto pravidel se tato technika popisu nazývá **víceúrovňový popis**.

Čtyři základní pravidla se užívají k hierarchickému popisu. Jsou vyložena v pravidlech 2.1 až 2.4.

2 PRAVIDLA VÍCEÚROVŇOVÉHO POPISU

2.1 POPIS OD OBECNÉHO KE SPECIFICKÉMU

Záměr:

Znázornit souvislosti (kontext) a hierarchickou strukturu fondu a jeho částí.

Pravidlo:

Na úrovni fondu podat informaci o fondu jako celku. V následujících podřízených úrovních podat informace o částech fondu, které jsou popisovány. Prezentovat výsledky popisu pomocí hierarchických vazeb od obecného celku (fondu) k více specifickému (podrobnějšímu).

2.2 INFORMACE ODPOVÍDAJÍCÍ ÚROVNI POPISU

Záměr:

Znázornit odpovídající souvislosti (kontext) a obsah jednotky popisu.

Pravidlo:

Podat pouze takové informace, které přísluší dané úrovni popisu. Např. neuvádět podrobný obsah spisu, jestliže je jednotkou popisu fond; neuvádět dějiny celého ministerstva, pokud je původcem jednotky popisu organizační sekce či oddělení.

2.3 PROPOJENÍ POPISŮ

Záměr:

Určit jednoznačné umístění (pozici) jednotky popisu v hierarchii.

Pravidlo:

Pokud je to možné, napojit každý popis k nejbližší vyšší jednotce popisu a určit úroveň popisu (viz 3.1.4.).

2.4 NEOPAKOVÁNÍ INFORMACÍ

Záměr:

Vyhnout se nadbytečnosti (redundanci) informací v hierarchicky uspořádaném archivním popisu.

Pravidlo:

Na příslušné nejvyšší úrovni podat informace, které jsou společné pro všechny podřízené části. V nižších úrovních popisu neopakovat informace, které už byly uvedeny na vyšší úrovni.

3 POLOŽKY (ELEMENTY) POPISU

3.1 OBLAST IDENTIFIKAČNÍCH ÚDAJŮ

3.1.1 Referenční kód(y)/signatura (či signatury)

Záměr:

Identifikovat jednoznačně jednotku popisu a vytvořit propojení na popis, který ji reprezentuje.

Pravidlo:

Pro jednoznačnou identifikaci zapsat následující položky:

- kód země podle poslední verze normy **ČSN ISO 3166** *Kódy pro názvy zemí a jejich částí*;
- kód depozitáře (archivu) podle národní normy kódování depozitářů (archivů) nebo jiný jedinečný místní identifikátor;
- specifický místní referenční kód, kontrolní číslo nebo jiný jedinečný identifikátor.

Všechny tři položky musejí být uvedeny, aby byla umožněna výměna informací na mezinárodní úrovni.

Příklady:

CZ-A225101010-2728 (*fond*)

Česko, Státní okresní archiv Hradec Králové

CZ-A100000010-203/5 (*část fondu*)

Česko, Národní archiv

CZ-A321100010-4 (*fond*)

CZ-A321100010-4/1 (*část fondu*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

CZ-A321100010-36/1.5 (*série*)

CZ-A321100010-36/1.5.4 (*podserie*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

CZ-A321100010-36/3.8 (*série*)

CZ-A321100010-36/3.8.2 (*podserie*)

CZ-A321100010-36/3.8.2.3 (*nižší podserie*)

CZ-A321100010-36/3.8.2.3.9 (*spis*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

CZ-A321100010-156 (*sbírka*)

CZ-A321100010-156/NUS O2 (*jednotlivina*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.1.2 Název (obsah)

Záměr:

Pojmenovat jednotku popisu.

Pravidlo:

Uvést buď formální nebo uměle vytvořený název ve stručné podobě v souladu s pravidly víceúrovňového popisu a národními zvyklostmi.

Jestliže je to vhodné, je možné zkrátit dlouhý formální název, ale jen v případě, že

nedojde ke ztrátě podstatných informací.

U uměle vytvářených názvů by se mělo do názvu na nejvyšší úrovni (názvu fondu) zahrnout jméno původce. V nižších úrovních uvést do názvu například jméno autora záznamu a výraz označující formu materiálu, ze kterého se jednotka popisu skládá. Kde je to vhodné, uvést i příslušné výrazy odrážející funkci, činnost, věc, lokalitu nebo téma jednotky popisu.

Rozlišovat mezi formálním a uměle vytvořeným názvem podle národních nebo jazykových zvyklostí.

Příklady:

Magistrát hlavního města Prahy I. (*fond*)

Presidium rady a magistrátu (*část fondu*)

Oddělení informační (*nižší část fondu*)

Cizinecký ruch, propagace Prahy v zahraničí (*série*)

Protokoly sborů městské správy (*část fondu*)

Městská rada (*nižší část fondu*)

Obecní zastupitelstvo (*nižší část fondu*)

Zápisy o schůzích ústředního zastupitelstva (*jednotlivina*)

Magistrátní komise (*nižší část fondu*)

Itineráře (*série*)

Itinerář zasedání magistrátních komisí (*jednotlivina*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Archiv města Košíře (*fond*)

Obec a její správa (*část fondu*)

Evidence občanů, domovské právo (*série*)

Matriční záležitosti (*podsérie*)

Jednotlivé části obecního majetku (*podsérie*)

Obecní pozemky (*nižší podsérie*)

Čk. 136/1 – prodej části pozemku (*spis*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Köpl, Karl, Dr. (*fond*)

Korespondence (*série*)

Podací deník došlé korespondence (*jednotlivina*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.1.3 Datace

Záměr:

Určit a zaznamenat časový rozsah jednotky popisu.

Pravidlo:

Uvést nejméně jeden z následujících typů dat (časového určení):

- datum (popř. data), kdy byly archiválie shromážděny v průběhu vlastní činnosti původce;
- datum (popř. data), kdy záznamy vznikly. Lze do toho zahrnout datace vzniku opisů, vydání (publikování) nebo i verzí, příloh a originálů vytvořených před jejich přijetím za archiválie.

Určit typ stanovených časových určení. Jiné datace mohou být doplněny a určeny

v souladu s národními zvyklostmi.²

Uvést časové určení jako jedno datum nebo řadu dat (časový rozsah). Časový rozsah by měl být vždy uzavřen; výjimkou je případ, kdy je jednotka popisu (nebo některá její část) ještě živým dokumentem v registratuře.

Příklady:

1158–2001 (*fond*)
[1960]–[1990] (*fond*)
(1768) 1850–1922 (1930) (*fond*)
(1899) 1901–1916 (*série*)
březen – duben 1894 (*spis*)
19. srpen – 29. prosinec 1784 (*spis*)
1562, listopad 20. (*jednotlivina*)
12.10.1928 (*jednotlivina*)
sine dato (konec 16. století) (*jednotlivina*)
b. d. [1. polovina 19. století] (*jednotlivina*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.1.4 Úroveň popisu

Záměr:

Určit úroveň uspořádání jednotky popisu.

Pravidlo:

Zapsat úroveň této jednotky popisu.

Příklady:³

Fond
Část fondu
Série
Podsérie
Spis
Jednotlivina

3.1.5 Rozsah a druh fyzického nosiče jednotky popisu (množství, rozměry nebo velikost)

Záměr:

Určit a zapsat:

- fyzický a logický rozsah a
- druh fyzického nosiče jednotky popisu.

Pravidlo:

Zaznamenat rozsah jednotky popisu jako počet fyzických nebo logických jednotek pomocí arabských číslic a jednotek měřítka a zároveň uvést příslušný druh fyzického nosiče jednotky popisu.

Eventuálně zapsat rozsah jednotky popisu v běžných metrech nebo uvést v kubických

² Pokud je to vhodné, je doporučeno užít pro zápis datace normu **ČSN ISO 8601** *Datové prvky a formáty výměny – Výměna informací – Zobrazení data a času*.

³ Termíny použité v příkladech pro úroveň popisu jsou v originální verzi standardu ISAD(G) uvedeny pouze v angličtině. Pojmy v ostatních jazycích viz úplné příklady v Příloze B (v překladech ISAD(G)).

jednotkách prostor, který jednotka popisu zabírá. Jestliže záznam o rozsahu jednotky popisu v běžných metrech je potřebné rozšířit o doplňkovou informaci, zapíše se do závorek.

Příklady:

58 096 evidenčních jednotek (5 383,48 bm) (*fond*)

110 000 fotografií (z toho 101 754 pozitivů a 8 246 negativů) (*sbírka*)

kartografický materiál je uložen v 12 plánových skříních, počet map a plánů se odhaduje na 3 200 kusů (*sbírka*)

formát dokumentů odpovídá prodlouženému formátu A4 (*série*)

fascikl obsahuje 18 dopisů (*spis*)

pergamenová listina má rozměry 406 x 280 – 62 mm, průměr vydavatelovy pečeti je 37 mm (*jednotlivina*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Volitelně, pokud je jednotka popisu (nebo některá její část) ještě živým dokumentem v registratuře, vyznačit známý rozsah s časovým údajem nebo rozsah jednotky popisu, který je již v archivní úschově.

Příklady:

2 303 matrik (stav k 17.1.2005), v **úschově** (držení) původce dalších cca 2 000 matrik do roku 1949

3.2 OBLAST SOUVISLOSTÍ (KONTEXTU)

[Některé informace v této oblasti, tj. jméno původce (či původců) a jeho dějiny stejně jako biografické údaje, mohou být v některých případech spojeny se soubory autorit, viz I.14.]

3.2.1 Název původce

Záměr:

Určit původce (nebo více původců) jednotky popisu.

Pravidlo:

Název organizace (či organizací) nebo jednotlivce (či jednotlivců) odpovědných za vytváření, narůstání a správu archiválií v jednotce popisu. Toto pojmenování by mělo být zapsáno ve standardizované podobě, jak předepisují mezinárodní a národní zvyklosti v souladu s principy standardu ISAAR(CPF).

Příklady:

Česká komora

Hejtmanství německých lén

Ministerstvo spravedlnosti Vídeň (Justizministerium Wien)

Česko, Národní archiv

Magistrát hlavního města Prahy

Divadlo Semafor

Cech nákladníků, sladovníků a pivovarníků

Spolek Lásky vzájemně se podporujících samostatných obuvníků na Smíchově

Köpl, Karl (1851–1932)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.2.2 Správní dějiny / biografické údaje

Záměr:

Poskytnout informace o správních dějinách původce nebo životopisné údaje

(u osobních fondů) původce (nebo původců) jednotky popisu za účelem zařadit materiál do souvislostí a umožnit tak jeho lepší pochopení.

Pravidlo:

Stručně zaznamenat jakékoli významné informace o vzniku, vývoji, rozvoji a činnosti organizace (či organizací) nebo o životě a práci jednotlivce (či jednotlivců), důležitých pro vznik jednotky popisu. Jestliže jsou dostupné další informace o původci v publikovaných zdrojích, je dobré je citovat.

Informační oblast ISAAR(CPF) navrhuje specifické položky, které mohou být zahrnuty v této části o původci. U osob nebo rodin uvést informace jako celá jména a příjmení, tituly, data narození a úmrtí, místo narození, za sebou řazená místa bydliště, pracovní činnosti nebo zastávané funkce, zaměstnání, rodná a jakákoli další jména, významné činy a místo úmrtí.

Příklady:

Dr. Karl Köpl, německý pedagog, historik a zejména archivář, se narodil 14. září 1851 v Českých Budějovicích. V období let 1875–1879 působil v pozici asistenta a o dva roky později se stal suplentem na českobudějovické reálce. Tuto praxi opustil a v letech 1879–1881 přijal místo učitele na tamní měšťance. V roce 1880 byl jmenován archivářem královského města Českých Budějovic a v této funkci setrval do roku 1884, kdy se stal archivářem v místodržitelství v Praze. Svou pilnou práci ve státní službě si získal chválu a uznání jak ze strany místodržitelství (roku 1889, 1908), tak i přímo z ministerstva vnitra (roku 1901, 1904, 1906, 1908, 1916). Podle nejvyššího rozhodnutí z roku 1898 byl vyznamenán rytířským křížem Řádu Františka Josefa I. a v roce 1918 obdržel Řád Železné koruny. V roce 1893 se stal mimořádným členem Královské české společnosti nauk v Praze, roku 1903 korespondentem Ústřední komise pro výzkum a udržování uměleckých a historických památek, roku 1908 a 1913 byl jmenován řádným členem Archivní rady ve Vídni a roku 1912 korespondujícím členem Společnosti pro podporu německé vědy, umění a literatury v Čechách. Rovněž se stal členem Historického spolku.

Přestože Köpl ve své práci upřednostňoval úřední činnost před publikační, napsal řadu historických pojednání a edičně vydal několik významných pramenů. Publikačně se věnoval dějinám jižních Čech a jejich metropoli, dále dějinám šlechty a měst v 15. a 16. století. Uveřejnil rozsáhlou edici umělekohistorických pramenů místodržitelství v Praze. V místodržitelství pracoval do roku 1918, poté žil v ústraní svého pražského bytu až do své smrti 15. prosince 1932. (*fond*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

U korporací se zaznamenává oficiální název, časový rozsah existence, právní vymezení, funkce, cíl a vývoj korporací, jejich organizační struktura a všechny variantní názvy právních předchůdců a nástupců.

Příklady:

Dne 11. března 1848 byl na schůzi ve Svatováclavských lázních zvolen Výbor pražského měšťanstva nazývaný proto všeobecně Výborem Svatováclavským (německy také Bürger-Comité či Bürgerausschuss). Výbor zasedal pod předsednictvím hraběte Vojtěcha Deyma v zasedací síni Průmyslové jednoty u sv. Havla. Počet členů výboru se postupně rozrůstal přibíráním zástupců různých vrstev obyvatelstva. Hlavní úkolem výboru bylo zredigovat usnesení „svatováclavské schůze“ a připravit petici ke dvoru. Vedle toho musel věnovat pozornost otázkám veřejné bezpečnosti, problémům národnostním a sociálním. Svatováclavský výbor zasedal denně, někdy i dvakrát (dopoledne a odpoledne), a jeho jednání bylo stenograficky zachycováno do protokolů. Jelikož se činnost Svatováclavského výboru vymykala kontrole zemského prezidia, rozhodl se nejvyšší purkrabí hrabě Rudolf Stadion zřídit nový poradní guberniální sbor. Vyhláškou z 2. dubna 1848 jmenoval 30člennou mimořádnou komisi. Tato komise splýnula se Svatováclavským výborem na schůzi konané 13. dubna 1848 v tzv. Národní výbor. (*fond*)

Česko, Národní archiv

Košíře patřily mezi nejstarší osady v okolí Prahy. První zmínku o Košířích nacházíme k roku 1185.

Ve 14. století byli majiteli půdy v oblasti Košíř kromě církevních institucí také členové královské rodiny; vlastní osada byla vysazena na podnět Elišky Přemyslovny, Jan Lucemburský podřídil její obyvatele v oblasti práva konšelům Menšího Města pražského. Od 15. do poloviny 19. století se mezi vlastníky Košíř vystřídala řada příslušníků měšťanstva i šlechty. Roku 1851 byly Košíře podřízeny Smíchovu, od roku 1859 se obec stala opět samostatná. Na základě rozhodnutí císaře Františka Josefa I. z 18. února 1895 byly Košíře povýšeny. Již v této době probíhala jednání mezi Prahou a okolními obcemi o možnostech jejich připojení ke královskému hlavnímu městu.

K faktickému připojení Košíř a dalších 36 předměstských obcí ku Praze a vytvoření tzv. Velké Prahy došlo na základě zákona č. 114 Sb. z. a n. z 6. února 1920 k 1. lednu 1922. Tímto datem skončila samostatná existence města Košíře, jež se stalo součástí (spolu s Motolem a Jinonicemi) městského obvodu Praha XVII.

Organizaci a působnost místní košířské samosprávy upravovalo tzv. Stadionovo prozatímní obecní zřízení z 20. března 1849. Definitivní právní úprava fungování místních samospráv, vycházející z rámcového říšského obecního zákoníku (1862), byla přijata 16. dubna 1864 (obecní zřízení a řád volební pro Moravu a Čechy). Zákon byl platný až do konce existence monarchie, s řadou doplňků a novel až do roku 1938. – Samospráva obcí a měst byla realizována prostřednictvím obecních výborů, volených na tři roky, a obecních představenstev. Košířský obecní výbor (později označovaný jako obecní zastupitelstvo) měl deset členů; ze svého středu volil tříčlenné obecní představenstvo skládající se ze starosty a dvou radních. Po povýšení Košíř na město stála v jeho čele městská rada. Během samostatné existence města Košíře se na postu starosty vystřídalo sedm osob: Matěj Hlaváček (1888–1897), Josef Donát (1897–1901), František Novák (1901), Alexandr Lanner (1902–1904), František Lamač (1904–1907), František Bečka (1908–1913), Antonín Štochl (1913–1923). (*fond*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Cech nákladníků, sladovníků a pivovarníků dosáhl ustavení cechovní organizace v obou větších městech pražských v roce 1456. V roce 1512 se uvádí v novém řádě na Starém Městě, že každý, kdo chtěl vařit, musel vstoupit do cechu. Zároveň bylo do jeho čela postaveno osm starších, kteří měli rozhodovat všechny spory a řídit cech. To byl tzv. úřad osmipanský, který rozhodoval spory mezi nákladníky a služebními sladovníky i pivovarskými mistry. Během času se tato organizace upevnila a nabyli v ní vrchu bohatí nákladníci nad vyučenými sladovníky. Tak se členstvo cechu rozpadalo na tři vrstvy: nákladníky, tj. majitele právovárečných domů, dále odborné sladovníky, kteří si najímali sladovny a pracovali v nich živnostensky za mzdu pro nákladníky, a konečně služební sladovníky a pivovarské mistry (sládky), kteří vstupovali v službu u právovárečných měšťanů. Asi v roce 1556 se tito služební sladovníci a sládky spojili do vlastního podružného pořádku, který byl podřízen nákladnickému cechu asi tak, jako u některých jiných řemesel byly „malé“ cechy tovaryšské. Tento výsledný způsob organizace se pak ustálil tím spíš, že se omezoval počet míst, kde se vařilo na několik největších pivovarů v každém městě. Proto se tato organizace dočkala 18. století. Tak bylo ovšem jenom na Starém a Novém Městě pražském. Na Malé Straně trval dlouho samostatný sladovnický cech vyučených sladovníků, zatímco nákladníky tam řídila městská rada přímo. Ke spojení obou složek zde došlo asi teprve po spojení měst pražských, když splynuly cechy starých měst v jedinou nákladnickou organizaci. K definitivnímu zrušení cechu nákladníků, sladovníků a pivovarníků došlo vydáním nového živnostenského řádu v roce 1859. (*fond*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Tělocvičná jednota Sokol v Praze – Staré Město vznikla z podnětu návštěvníků hostince U Zlatého hada v Kozí ulici, viz vzpomínky jednoho ze zakladatelů MUDr. Škváry. Našla odezvu mimo úzký okruh stálých hostů zmiňovaného hostince, mezi živnostníky, obchodními pomocníky a úředníky Starého Města. První spolkové stanovy byly schváleny 23. 8. 1894 výnosem c. k. místodržitelství č. 117 078. Stanovy Družstva pro zřízení tělocvičny Sokola v Praze na Starém Městě schválily příslušné úřady v roce 1899. Tělocvičná jednota Sokola na Starém Městě ukončila svou činnost podle údaje spolkového katastru v roce 1950. (*fond*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.2.3 Dějiny jednotky popisu

Záměr:

Podat takové informace o jednotce popisu, které jsou významné pro její věrohodnost (autenticitu), celistvost (integritu) a výklad (interpretaci).

Pravidlo:

Zaznamenat v řadě postupné změny vlastnictví, odpovědnosti nebo úschovy jednotky popisu a popsat takové události jako dějiny uspořádání, vyhotovení současných vyhledávacích pomůcek, znovupoužití archiválií pro jiné účely nebo softwarové migrace, které přispěly k dnešní podobě struktury a uspořádání. Pokud je to jen trochu zjištělné, časově určit tyto události.

Volitelně, pokud je jednotka popisu získána přímo od původce, nezaznamenávají se její dějiny, ale spíše se tato informace zapíše jako **přímý zdroj akvizice** (viz 3.2.4).

Příklady:

Protokoly městské rady byly ukládány na Staroměstské radnici – aktuální svazky snad přímo v zasedací místnosti rady či v příslušné registratuře. Co se s nimi dělo dále, je na úrovni pouhých hypotéz. Podle první z nich putovaly protokoly městské rady k dalšímu uložení do někdejší tzv. horní kanceláře, jež byla v důsledku snahy o sloučení archivů původních čtyř pražských měst ještě v roce 1784 přeměněna v ingrosaturu čili jakýsi úřad městských knih. Na umístění v ingrosatuře usuzujeme analogicky podle informace z roku 1784 o uložení, mimo jiné, mladších radních knih předchůdců sjednocené Prahy v tomto prostoru; logicky snad můžeme předpokládat, že protokoly městské rady regulovaného magistrátu na ně měly navazovat.

V roce 1801, magistrátním výnosem z 23. července, byl magistrátní rada Wolfgang Bock pověřen, aby vnesl pořádek do velmi neutěšeného stavu magistrátního archivu. Výsledkem jeho činnosti byl kromě nového uspořádání alespoň nejvýznamnějších městských písemností inventář (1803) rozčleněný do 7 skupin (A – G) respektujících uložení písemností v nových skříních a policích.

Až v roce 1890 rozhodlo prezidium městské rady, aby byly městskému archivu odevzdány jak protokoly městské rady, tak protokoly sboru obecních starších od roku 1848 a aby následně byly archivu pravidelně předávány další uzavřené svazky. Analogicky i protokoly magistrátu a protokoly komisí, dále rovněž protokoly městské hospodářské komise od roku 1874. Do archivu byly protokoly městské rady a sboru obecních starších předávány po etapách: v letech 1895–1896 celkem 18 svazků, 1897–1898 12 svazků protokolů rady městské, 5 svazků protokolů sboru obecních starších a dva protokoly magistrátu, 1899–1900 12 svazků protokolů rady městské, 7 protokolů sboru obecních starších a 2 protokoly magistrátu, 1901–1903 30 svazků protokolů městské rady, 13 svazků protokolů sboru obecních starších a 6 svazků protokolů magistrátu. Roku 1911 tak bylo podle zprávy Václava Vojtěška uloženo v Archivu hl. m. Prahy asi 250 svazků protokolů rady městské a asi 150 svazků protokolů sboru obecních starších, což znamená, že řada protokolů sboru obecních starších byla pravděpodobně kompletní, ovšem řada protokolů městské rady nebyla úplná ani zdaleka. Kromě již výše uvedeného převzal městský archiv v letech 1893 a 1894 protokoly hospodářské komise z let 1815–1848 a 1874–1894; tyto řady pravděpodobně nebyly kompletní.

Po předání do městského archivu byly protokoly sborů městské správy ukládány v archivních prostorách ve Staroměstské radnici, kde archiv sídlil až do roku 1945. V roce 1943, když se začala zvyšovat četnost leteckých náletů na německá města, rozhodl Jiří Čarek o vystěhování nejdůležitějších archiválií mimo Prahu – protokoly městské rady a sboru obecních starších z let 1784–1921 byly přesunuty na zámek v Mníšku pod Brdy. Protokoly po roce 1921 zůstaly uloženy v Praze a naštěstí nepadly za oběť požáru Staroměstské radnice 8. května 1945; vazby řady z nich však dodnes vykazují poškození střelbou a střepinami. Zpět do Prahy byla starší řada protokolů přivezena patrně ještě během letních měsíců roku 1945 a celá řada svazků byla uložena v Clam-Gallasově paláci, přiděleném městskému archivu jako jeho nové sídlo. V poválečných letech můžeme doložit také další přírůstky fondu.

Ve druhé polovině 20. století se místo uložení protokolů sborů městské správy změnilo ještě

několikrát. Nejprve byly v roce 1973 přemístěny do depozitáře pražského městského archivu na zámku v Novém Studenci, odkud byly před zahájením rekonstrukce zámku v roce 1994 převezeny zpět do Prahy, do Clam-Gallasova paláce. V roce 2001 došlo k přestěhování protokolů do depozitáře v archivním areálu na Chodově. (*část fondu*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Jakým způsobem bylo nakládáno s písemnostmi městského (obecního) úřadu obce Košíře, nevíme. Jistě zde existovala spisovna, ale jak vyplývá z konceptu odpovědi Městského úřadu v Košířích na přípis Okresního výboru na Smíchově č. 2658 z 6. 8. 1897 ve věci podání zprávy o stavu důležitých písemných památek obce a jejich archivů, archiv na ukládání písemností Košíře (minimálně ještě v této době) neměly. Známe není ani datum převzetí písemností města Košíře do Archivu hlavního města Prahy poté, co se Košíře po nabytí platnosti zákona č. 114/1920 Sb. z. a n. staly součástí Velké Prahy (to platí i o množství a stavu písemností, jež byly do archivu přejaty), analogicky s jinými archivy obcí a měst však můžeme předpokládat, že se tak stalo ještě ve 20. letech 20. století. Podle návrhu jednotné organizace archivnictví ve Velké Praze z 16. června 1922, čj. 9045 os. praes., měl archivář hlavního města Prahy všechn materiál spisoven připojených měst a obcí ihned převzít do péče Archivu hl. m. Prahy, provést jeho prohlídku a vypracovat návrhy na případné skartace. O případném nakládání s písemnostmi města Košíře se nedochovaly žádné doklady.

Vzhledem k neexistenci jakýchkoli dokladů o manipulaci s fondem Archiv města Košíře tedy můžeme konstatovat pouze to, že kromě hrubého roztřídění části spisového materiálu nebylo s písemnostmi města Košíře v Archivu hl. m. Prahy až do doby jeho definitivního uspořádání manipulováno. Výjimku tvoří 6 knih popisního charakteru z let 1874 – 1921 (matriky, evidence obyvatelstva), jež byly v 90. letech 20. století z fondu vyňaty a přiřazeny k archivnímu fondu MHMP I, referát IV – popisní, a v roce 2006 do fondu při jeho pořádání opět vráceny. (*fond*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Písemnosti vzniklé z činnosti cechu nákladníků, sladovníků a pivovarníků byly původně uloženy u svého původce v truhle, v tzv. „matce pokladnici“. Pravidelně zde byly uchovávány především privilegia, řády a artikule a také osobní doklady příslušníků cechu – výuční a fedrovní listy, listy zachovací, popř. výhostní. V pozdější době také poslední hochovo školní vysvědčení a po zrušení fedrovních listů i vandrovní knížky. Po zrušení cechů v souvislosti s vyhlášením nového živnostenského zákona v roce 1859 a po založení živnostenských společenstev jakožto nástupnických organizací řemeslných cechů, se původní cechovní archivy a veškerý další doposud cechovní majetek dostaly do držení příslušných živnostenských společenstev, která se de facto stala dědicem jejich majetku. Avšak v některých případech živnostenská společenstva nevynakládala adekvátní péči o cechovní archivy, vyjma starých, efektně vypadajících pergamenových listin a vizuálně přitažlivých archiválií, a proto počátkem 20. století uskutečnilo velkou záchrannou práci Muzeum hl. města Prahy. Muzeum předalo Archivu hl. m. Prahy dne 6. května 1960 první část písemností, a sice 26 knih, z nichž některé jsou však součástí sbírky rukopisů, a další část písemností byla z Muzea předána pak až 22. listopadu roku 1974, které byly přímo uloženy v již existující cechovní sbírce. U registratury pivovarského archivu, jejichž písemnosti jsou z větší části předmětem tohoto inventáře, však není zřejmé, dostala-li se sem z Muzea hl. m. Prahy. Je však pravděpodobné, že do Archivu hl. m. Prahy se mohly dostat přímo ze spisovny Magistrátu hl. m. Prahy. (*fond*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Většina písemností z pozůstalosti Karla Köpla se podobně jako dokumenty dalších pražských Němců ocitla ve Spolku pro dějiny Němců v Čechách. Tento fond se dostal brzy po osvobození v roce 1945 spolu s knihovnou do správy Archivu hlavního města, kde byl roku 1958 zaevidován pod č. JAF (dnes NAD) 749. Ovšem až během provádění generální inventury v dubnu 2003 byly Köplové písemnosti ze spolku vytříděny a utvořen z nich osobní fond s vlastním evidenčním listem NAD č. 1216. (*fond*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.2.4 Přímý zdroj akvizice

Záměr:

Určit bezprostřední zdroj přírůstku (akvizice).

Pravidlo:

Zapsat zdroj, od kterého byla jednotka popisu převzata a datum nebo způsob přírůstku, pokud nejsou tyto informace tajné. Jestliže je zdroj neznámý, zaznamenat i tuto informaci. *Volitelně*, přidat přírůstková čísla nebo kódy.

Příklady:

Písemnosti obce Braníku byly do archivu převzaty dne 20.7.1960 pod přír. č. 51/60. (*fond*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

Materiály divadla Semafor převzaty v roce 2002 pod přír. č. 8/02 (21.3.2002), 18/02 (12.6.2002) a 24/02 (5.12.2002). (*fond*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

Konfiskační spisy odboru komunálního hospodářství a zemědělství ÚNV hl. m. Prahy převzaty dne 18.4.2008 pod přír. č. 46/2008 (č.j. MHMP 46347/2007). (*série*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

V roce 1993 odkoupil Archiv hl. m. Prahy od Pavla Švece z Havlíčkova Brodu postrádaný svazek protokolů ze zasedání městské rady (1788, 1. červenec – 30. září) s inv. č. 11 (č.j. AMP 1241/93). (*jednotlivina*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.3 OBLAST OBSAHU A STRUKTURY

3.3.1 Rozsah a obsah

Záměr:

Umožnit badatelům posoudit potenciální význam (relevanci) jednotky popisu.

Pravidlo:

Podat stručný přehled rozsahu (časový a místní rámec) a obsahu (doložené formy vyhotovení, předmět jednání, správní postupy) jednotky popisu odpovídající příslušné úrovni popisu.

Příklady:

Kvůli značné torzovitosti neposkytuje materiál fondu Archiv města Košíře nijak komplexní obraz vývoje obce – ten lze nejuceleněji získat ze zápisů ze zasedání obecního výboru a městské rady. Poměrně ucelený je materiál finančního charakteru (městský rozpočet, daně, obecní dávky a přirážky k nim), ve větším množství jsou zastoupeny i písemnosti stavebního obsahu, konkrétně k regulaci obce, výstavbě vodovodu a kanalizace a k budování a údržbě komunikací. Školská problematika je doložena především písemnostmi místní školní rady a soupisy dětí školou povinných, materiály zdravotní povahy dokumentují zejména výskyt nejrozšířenějších epidemií v obci a preventivní opatření proti nim (očkování). Pouze torza spisů se dochovala k záležitostem popisným, živnostenským, sociálním a chudinským, církevním, spolkovým, policejním a vojenským a stejně minimálně je doložitelná problematika veřejné dopravy a spojů či elektrifikace obce. Dochovaný materiál je značně torzovitý, a to zejména co se týká vlastních spisů. Naopak souvislou řadu tvoří v letech 1878–1903 podací protokoly a protokoly obecního úřadu pro školní záležitosti z let 1879–1890. (*fond*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Písemnosti cechu nákladníků, sladovníků a pivovarníků uložené v cechovní sbírce patří díky zachované registratuře spisového materiálu k nejobsáhlejším cechovním fondům. Co se týká

materiálu knihového, jedná se o jeden zlomek manuálu novoměstského, o tři knihy cechovních artikulů, o dvě pamětní knihy z 19. století s opisy starších cechovních statut, o jedinou knihu vyučených sladovníků z let 1856–1886 a o dvanáct knih s výkazy várek piva pro vojenské roky 1848–1859. (*fond*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Pozůstalost Karla Köpla umožňuje vzhledem k dochování velkého množství pomocného a přípravného materiálu zajímavý pohled do „dílny“ významného německého archiváře a historika poslední čtvrtiny 19. a poč. 20. st., jehož stěžejním tématem se staly dějiny rodných Budějovic. Jeho neobyčejně pilnou archivní službu v místodržitelském archivu nejlépe dokumentuje část korespondence s přiloženými rešeršemi, ovšem nepochybně nejcennější částí fondu jsou nikdy nevydané registry a opisy listin, které Köpl shromáždil až do roku 1430 pro připravovanou pokračování nedokončeného českobudějovického listináře. Výběrově se však v pozůstalosti nacházejí i další opisy z jednotlivých archivů do konce 15. století a v příručních kartotékách jsou evidovány pramenné zmínky o Českých Budějovicích dokonce až do poloviny 19. století. Množství nejrozličnějších výpisů poskytuje dobrou představu o badatelském zájmu autora. Obdivuhodné je, kolik pomocných evidencí, kartoték a rejstříků si Köpl za svůj život sestavil, aby si usnadnil orientaci v rozsáhlém pramenném materiálu. (*fond*)

Protokoly sborů městské správy jsou primárním pramenem k dějinám města Prahy. Poskytují základní informace o obecním majetku a nakládání s ním, celkovém hospodaření města (včetně vybírání daní, tax a poplatků), otázkách politických, soudních i policejních. Nacházíme v nich údaje o problematice školství, kultury, záduší, záležitostech stavebních, živnostenských, zdravotních a chudinských i konskripčních a vojenských. V neposlední řadě jsou také dokladem personální politiky magistrátu. (*část fondu*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Fascikl se týká korespondence s žadatelem a příslušnými archivy ve stejné věci. Ve spisu jsou přiloženy rodokmeny a další genealogický materiál. (*spis*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Staroměstská pamětní kniha z roku 1310 je nejstarší dochovanou městskou knihou v Čechách a na Moravě. (*jednotlivina*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.3.2 Hodnocení, skartace a jejich časové rozvržení

Záměr:

Poskytnout informace o hodnocení (určování archivní hodnoty), skartacích a jejich časovém rozvržení.

Pravidlo:

Zaznamenat hodnocení (určování archivní hodnoty), skartace a rozvrh skartačních řízení aplikovaných nebo plánovaných na jednotku popisu, zvláště pokud je to podstatné pro interpretaci materiálu.

Kde je to vhodné, zapsat autoritu (archiv), která provádí skartační řízení.

Příklady:

Během skartačního řízení dne 4.12.2008 bylo vyřazeno 7 balíků písemností, které zahrnovaly dovolenky, úhradové listiny, protokoly o přijímání zkoušek, fond kulturních a sociálních potřeb, třídní knihy (č. j. MHMP 784298/2008). (*fond*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Při definitivním uspořádání písemností města Košiče bylo v rámci vnitřní skartace vyřazeno 1,2 bm spisového materiálu – jednalo se o duplicitní dokumenty (vyřazeno bylo především velké množství cyklostylovaných dotazníků a vyhlášek nadřízených orgánů), žádosti c. k. okresního soudu na

Smíchově o zaslání úmrtních zápisů, exekuční spisy majetku ve výši několika haléřů či korun (tj. nejčastěji exekuce šatstva a drobného domácího vybavení), různá policejní upozornění – nejčastěji na nedodržování otevírací doby krámů či o poškození chodníků, oznámení o vyvěšování vyhlášek, dodací listy pošty a žádosti o poskytnutí informací o pobytu osob, k nimž se nedochovaly žádné související spisy. Skartované písemnosti pocházely z let 1880–1910. (*fond*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

V písemnostech Karla Köpla nebylo během pořádání (vyjma několika starých obalů, prázdných papírů, duplikátů, podacích lístků, útržků ze složenek a drobných účtenek) skartováno. (*fond*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

Všechny materiály bývalého Obvodního národního výboru v Praze 12 byly vybrány za archiválie ve skartačních řízeních ve dnech 28.4. a 7.7.1960. (*část fondu*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.3.3 Přírůstky

Záměr:

Informovat badatele o budoucích přírůstcích k jednotce popisu.

Pravidlo:

Uvést, zda jsou očekávány přírůstky. Kde je to vhodné, uvést odhad jejich rozsahu a četnost.

Příklady:

Po uplynutí 75 let od posledního zápisu v oddacích a úmrtních matrikách (do roku 1949) se předpokládá převzetí celého souboru do archivu nejpozději v roce 2025. (*sbírka*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

Část materiálu zůstává u původce a předpokládá se jeho budoucí převzetí. (*série*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.3.4 Způsob uspořádání

Záměr:

Poskytnout informace o vnitřní struktuře, uspořádání nebo způsobu roztřídění jednotky popisu.

Pravidlo:

Upřesnit vnitřní strukturu, uspořádání nebo způsob roztřídění jednotky popisu. Je nutné zaznamenat, jakým způsobem je s těmito schémata v archivu nakládáno.

U elektronických archiválií je třeba uvést informace o podobě systému.

Volitelně, je možné některou z těchto informací zahrnout do položky Rozsah a obsah (3.3.1) podle národních zvyklostí.

Příklady:

Fond obsahuje 90 částí sestavených podle správního vývoje a organizačního členění původce v letech 1784–1949 a podle historického uspořádání. (*fond*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

Vedle knih je spisový materiál uložen v celkem 42 kartonech podle původního registraturního uspořádání tak, jak jej provedl koncem 19. století registrátor pražského magistrátu p. Josef Rank. Materiál byl nově osignován a překartonován. Spisový materiál je rozdělen do věcných, tematických skupin, z něhož velkou část tvoří osobní doklady členů cechu, které jsou řazeny abecedně podle jména a tvoří je především fedrovní listy, výuční listy a školní vysvědčení

z normálních a z nedělních opakovacích škol. (*fond*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

Korespondence byla uspořádána podle odesílatelů či příjemců, avšak v některých případech bylo zachováno i původní sdružení dopisů ve formě spisů podle vyřizované agendy. Jednotlivé dopisy uvnitř spisů jsou řazeny v chronologickém sledu. V popisu je vždy uveden počet přijatých a odeslaných zpráv (např. 1 + 1 ks), příp. přílohy. (*série*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

Veškeré opisy a výpisy byly uspořádány tematicky a ostatní těžko určitelná excerpta se roztřídila jen podle zdrojů, ze kterých pocházela. (*série*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.4 OBLAST PODMÍNEK PŘÍSTUPNOSTI A VYUŽITÍ

3.4.1 Podmínky přístupu

Záměr:

Poskytnout informace o právním stavu nebo jiných předpisech, které omezují nebo ovlivňují přístupnost jednotky popisu.

Pravidlo:

Upřesnit právní status, zákon, smlouvu, nařízení nebo obecně soubor pravidel, které ovlivňují přístupnost k jednotce popisu. Kde je to vhodné, zaznamenat dobu nepřístupnosti a datum, kdy se materiál stane přístupný.

Příklady:

Fond je přístupný v souladu se zněním archivního zákona a dalších právních předpisů. (*fond*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

Fond je částečně přístupný v souladu se zněním archivního zákona a dalších právních předpisů. (*fond*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

Fond není přístupný v souladu se zněním archivního zákona a dalších právních předpisů. (*fond*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

Přístupné jsou pouze mikrofilmové nebo digitální kopie archiválií. (*sbírka*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

Materiály obsahují citlivé osobní údaje žijících fyzických osob. Nahlížení je možné jen s předchozím souhlasem příslušných osob. (*série*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.4.2 Podmínky reprodukce

Záměr:

Určit jakákoli omezení, týkající se reprodukce jednotky popisu.

Pravidlo:

Poté, co je k jednotce popisu umožněn přístup, podat informaci o podmínkách, jako je autorské právo (copyright), které se týkají reprodukce jednotky popisu. Pokud nejsou podobné podmínky známy, je nutno to zaznamenat. Jestliže nejsou žádné podmínky stanoveny, není nutné položku vyplňovat.

Příklady:

Archiválie je možné reprodukovat vlastní snímací technikou nebo prostřednictvím zařízení

studovny archivu. Reprodukce jsou zpoplatněny Ceníkem služeb poskytovaných veřejnými archivy. (*fond*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Knihy nelze pro špatný fyzický stav xeroxovat. Lze z nich pořizovat mikrofilmové nebo digitální reprodukce. (*sbírka*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Materiály obsahují citlivé osobní údaje žijících fyzických osob. Jejich reprodukce je možná jen s předchozím souhlasem příslušných osob. (*série*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Archiválie je předmětem autorského práva podle autorského zákona. V případě jejího publikování nleží veškerá odpovědnost badateli. (*jednotlivina*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.4.3 Jazyk / písmo materiálu

Záměr:

Určit jazyk(y), písmo (nebo písma) a znakové systémy použité v jednotce popisu.

Pravidlo:

Zapsat jazyk(y) nebo písmo (nebo písma) materiálu, který tvoří jednotku popisu. Zaznamenat užití jakýchkoli neobvyklých abeced, písem, znakových systémů nebo zkratk.

Příklady:

německy (*fond*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

rusky, materiál je psán azbukou (*série*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

lat. (*jednotlivina*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.4.4 Fyzický stav a technické požadavky

Záměr:

Informovat o jakýchkoli důležitých fyzických vlastnostech a technických požadavcích, které mají vliv na využití jednotky popisu.

Pravidlo:

Vyznačit jakékoli důležité fyzické podmínky, např. podmínky uchování, které ovlivňují využití jednotky popisu. Zaznamenat software nebo hardware potřebný k využití jednotky popisu.

Příklady:

Některé dokumenty psané inkoustovým perem jsou nečitelné, neboť byly poškozeny při povodni v roce 2002. (*fond*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Archiválie jsou ve špatném fyzickém stavu zapříčiněném častým používáním ve studovně archivu. (*sbírka*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Skleněné negativy jsou ve špatném fyzickém stavu, který je způsoben stárnutím (křehnutím) skleněných desek a odlupováním záznamové vrstvy. (*série*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

Rukopis je nutné před nahlížením umístit na molitanovou podložku. (*jednotlivina*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

Záznam na magnetické pásce je uložen na videokazetě VHS. (*jednotlivina*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.4.5 Vyhledávací pomůcky (pomůcky k vyhledávání)

Záměr:

Určit jakékoli pomůcky k vyhledávání jednotky popisu.

Pravidlo:

Podat informaci o jakýchkoli vyhledávacích pomůckách, které vznikly v depozitáři (archivu) nebo u původce archiválií a které podávají informaci o souvislostech (kontextu) a obsahu jednotky popisu. Jestliže je to vhodné, zahrnout informaci, kde je možné získat kopii pomůcky.

Příklady:

KONVIČNÁ, Jana: *Archiv města Košíře (1808) 1895–1922*, inventář Archivu hlavního města Prahy, č. pomůcky 408, Praha 2006. (*fond*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

Soupis dokumentů dostupný v on-line systému Archivní VadeMeCum AMP <<http://vadecum.ahmp.cz/>>. (*sbírka*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

K části fondu existuje vydaný rejstřík. (*část fondu*)

Série je popsána strojopisným soupisem dokumentů z 60. let 20. století. (*série*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.5 OBLAST DOPLŇUJÍCÍCH MATERIÁLŮ

3.5.1 Existence originálů a jejich místo uložení

Záměr:

Uvést existenci, lokaci (místo uložení), dostupnost nebo i zničení originálů tam, kde je jednotkou popisu kopie.

Pravidlo:

Jestliže je dostupný originál jednotky popisu (v dané instituci nebo někde jinde), je nutné zapsat jeho lokaci spolu s významovými kontrolními čísly. Jestliže originály již neexistují nebo není jejich lokace známa, měla by se tato informace zaznamenat.

Příklady:

Originál pamětní knihy shořel při požáru Staroměstské radnice dne 8.5.1945. (*jednotlivina*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

Originál k digitálním reprodukcím má v držení původce. (*jednotlivina*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.5.2 Existence kopií

Záměr:

Uvést existenci, lokaci (místo uložení) a dostupnost kopií jednotky popisu.

Pravidlo:

Jestliže je dostupná kopie jednotky popisu (v dané instituci nebo někde jinde), je nutné zapsat její lokaci spolu s významovými kontrolními čísly.

Příklady:

Sbírka je z většiny mikrofilmována. (*sbírka*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Několik digitálních reprodukcí je dostupných v on-line systému Archivní VadeMeCum AMP

<<http://vademecum.ahmp.cz/>>. (*sbírka*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Série je v současnosti digitalizována. (*série*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Matrika má reprodukci na mikrofilmovém svitku č. M 78. (*jednotlivina*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.5.3 Příbuzné jednotky popisu

Záměr:

Určit příbuzné (související) jednotky popisu.

Pravidlo:

Zaznamenat jednotky popisu v témže depozitáři (archivu) nebo někde jinde, které provenienčně nebo jiným způsobem souvisejí s původní jednotkou popisu. Je nutné přidat vlastní úvodní text a vysvětlit okolnosti vztahu. Jestliže je příbuznou jednotkou popisu vyhledávací pomůcka, je třeba to zmínit v položce popisu **Vyhledávací pomůcky** (3.4.5).

Příklady:

Mimo vlastní fond Archiv města Košiče jsou ve Sbírce rukopisů Archivu hl. m. Prahy uloženy další knihy, jež mají s tímto archivním fondem přímou spojitost. Jedná se o následující knihy se sign. 5321, 5322, 5657, 5659 a 7964. (*fond*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Část písemností Karla Köpla se dochovala v Národním archivu. Jde o drobnou korespondenci a čtyři rukopisné příspěvky uložené ve fondu NAD č. 252, Köpl Karel, Dr. (*fond*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Vedle gruntovních knih dochovaných ve Sbírce rukopisů je další materiál pocházející z provenience patrimoniálních archivů uložen v jednotlivých fondech velkostatků ve Státním oblastním archivu v Praze. (*fond*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Vlivem organizačních změn ve farní správě jsou některé vsi evidovány v různých časových obdobích v matrikách různých farností. Geograficky příbuzné matriky k pražským farnostem se nalézají ve Státním oblastním archivu v Praze. (*sbírka*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Matriční doklady, které doplňují záznamy ve Sbírce matrik, se v různé míře dochování nacházejí podle provenience ve fondech jednotlivých farních úřadů v Archivu hl. m. Prahy nebo ve Státním

oblastním archivu v Praze. (*sbírka*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.5.4 Poznámka o vydání

Záměr:

Určit všechny publikace, které vycházejí z využití, studia nebo analýzy jednotky popisu.

Pravidlo:

Zapsat citace nebo informace o publikaci, která pojednává o jednotce popisu nebo vychází z využití, studia nebo analýzy jednotky popisu. Zahrnout i odkazy na vydané faksimile či edice (transkripce).

Příklady:

Dějiny Magistrátu hlavního města Prahy popisují KRATOCHVÍL, Miloš: *O vývoji městské správy pražské od roku 1848*, Praha 1936 (= Samosprávná knihovna hlavního města Prahy. sv. 12); MERTA, Andělín: *Vývoj pražské městské správy v letech 1922–1945*, Pražský sborník historický 9, Praha 1975 s. 147–195; TÝŽ: *Pražské národní výbory. Vývoj jejich organizace v letech 1945–65*, Praha 1966. (*fond*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Biografické údaje ke Karlu Köplově podává KOLLMANN, Josef: *Dějiny ústředního archivu českého státu*, Praha 1992, s. 524–631. (*fond*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Dobový stav Sbírky rukopisů odráží publikace ČAREK, Jiří: *Městské a jiné úřední knihy archivu hlavního města Prahy. (Přehled)* Praha 1956. (*sbírka*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Edice rukopisu – MENDELOVÁ, Jaroslava: *Matrika narozených kostela sv. Jindřicha na Novém Městě pražském*, Praha 1992 (= Documenta Pragensia Monographia, Volumen 1). (*jednotlivina*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.6 OBLAST POZNÁMEK

3.6.1 Poznámka

Záměr:

Poskytnout informace, které nemůžou být umístěny v žádné z ostatních oblastí.

Pravidlo:

Zapsat speciální nebo jinak důležité informace, které nelze uvést do žádné z definovaných položek popisu.

Příklady:

Sbírka známa pod starším názvem „Ikonografická sbírka“. (*sbírka*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

Dokument se zkráceně označuje jako „bohnická autentika“. (*jednotlivina*).

Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.7 OBLAST KONTROLY POPISU

3.7.1 Poznámka zpracovatele

Záměr:

Vysvětlit, kdo a jak vytvářel popis.

Pravidlo:

Zaznamenat, kdo vytvářel popis a jaké podklady (zdroje) byly použity k přípravě popisu.

Příklady:

Soupis knih Protokolů sborů městské správy vypracoval v roce 1977 Pavel Brožka, v roce 2005 fond zrevidovala a o rok později zinventarizovala a inventářem opatřila Jana Konvičná. (*fond*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

Písemnosti byly poprvé pořádány v letech 1871–1874 registrátorem pražského magistrátu Josefem Rankem, vyčleněný fond pak zpracovala a inventář sestavila v prosinci 2004 v Archivu hlavního města Prahy Zlata Brátková. (*fond*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.7.2 Pravidla nebo zásady

Záměr:

Určit postupy, ze kterých vychází popis.

Pravidlo:

Zaznamenat mezinárodní, národní nebo místní pravidla či zásady, podle kterých se řídí popis.

Příklady:

Fond byl uspořádán podle *Metodického návodu na pořádání a inventarizaci archivních fondů Archiv obce* Archivní správy MV ČR z 31. 1. 2000, čj. AS/1-284/2000. Archivní popis vychází ze *Základních pravidel pro zpracování archivního materiálu*, Praha 1958 a ustálených zvyklostí. (*fond*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

Fond byl uspořádán a popsán podle metodiky PODANÝ, Václav – EDEROVÁ, Radka: *K problematice osobních fondů*, Sborník archivních prací 34, 1984, s. 310–350. Zápis datace a rejstříků byl uveden v soulad se standardy ČSN ISO 999 *Informace a dokumentace – Zásady zpracování, uspořádání a grafické úpravy rejstříků* a ČSN ISO 8601 *Datové prvky a formáty výměny – Výměna informací – Zobrazení data a času*. (*fond*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

Sbírka je pořádána podle metodických názorů srov. ČECHOVÁ, Gabriela: *Zásady pro archivní zpracování map a plánů*, Archivní časopis 9, 1959, s. 132–144 a KOKOŠKA, Stanislav – KRONUS, Miroslav: *Návrh zásad zpracování kartografického materiálu se zvláštním zřetelem ke sbírce map a plánů v SÚA*, in: Archivní teorie, metodika a praxe, č. 7, Praha 1993. (*sbírka*)
Česko, Archiv hlavního města Prahy

3.7.3 Datum (data) popisu

Záměr:

Vyznačit, kdy byl popis vytvořen nebo opraven (revidován).

Pravidlo:

Zaznamenat datum (data) vytvoření nebo opravy (revize) zápisu.

Příklady:

únor 2006 (*fond*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

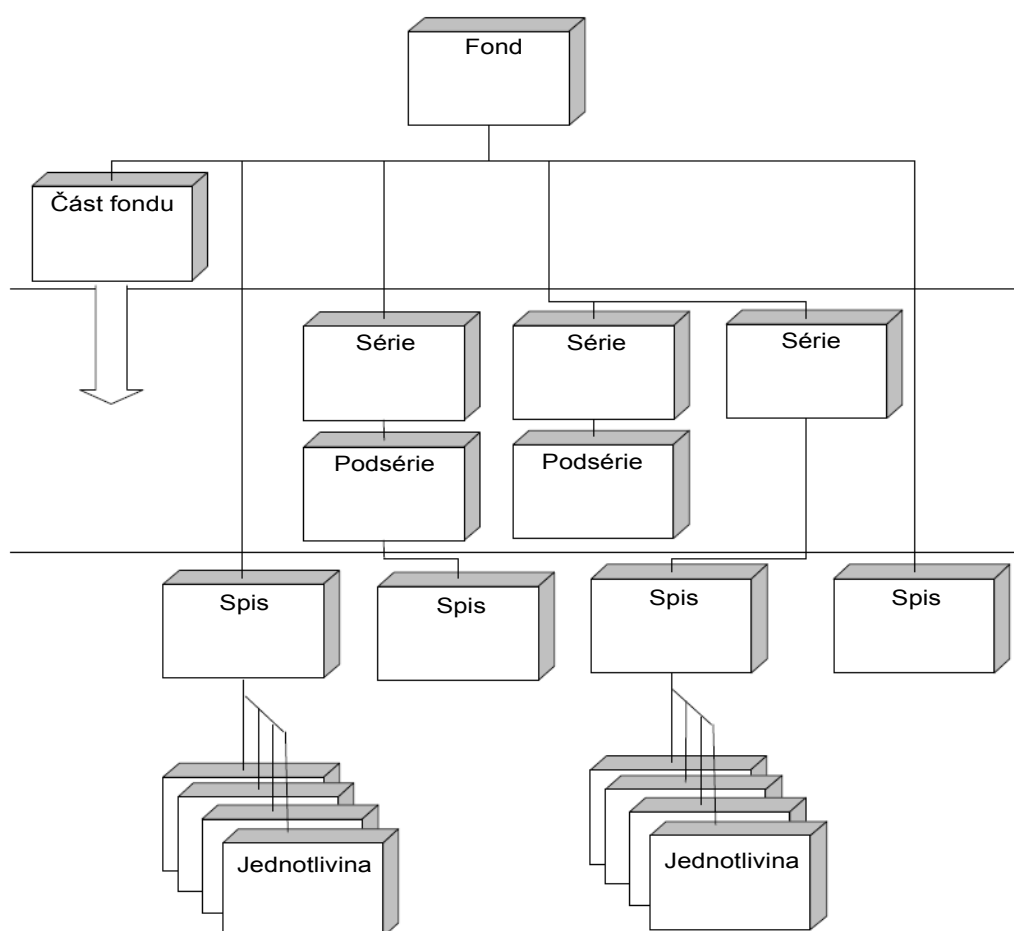
1998, revize 2004 (*sbírka*)

Česko, Archiv hlavního města Prahy

PŘÍLOHA A-1

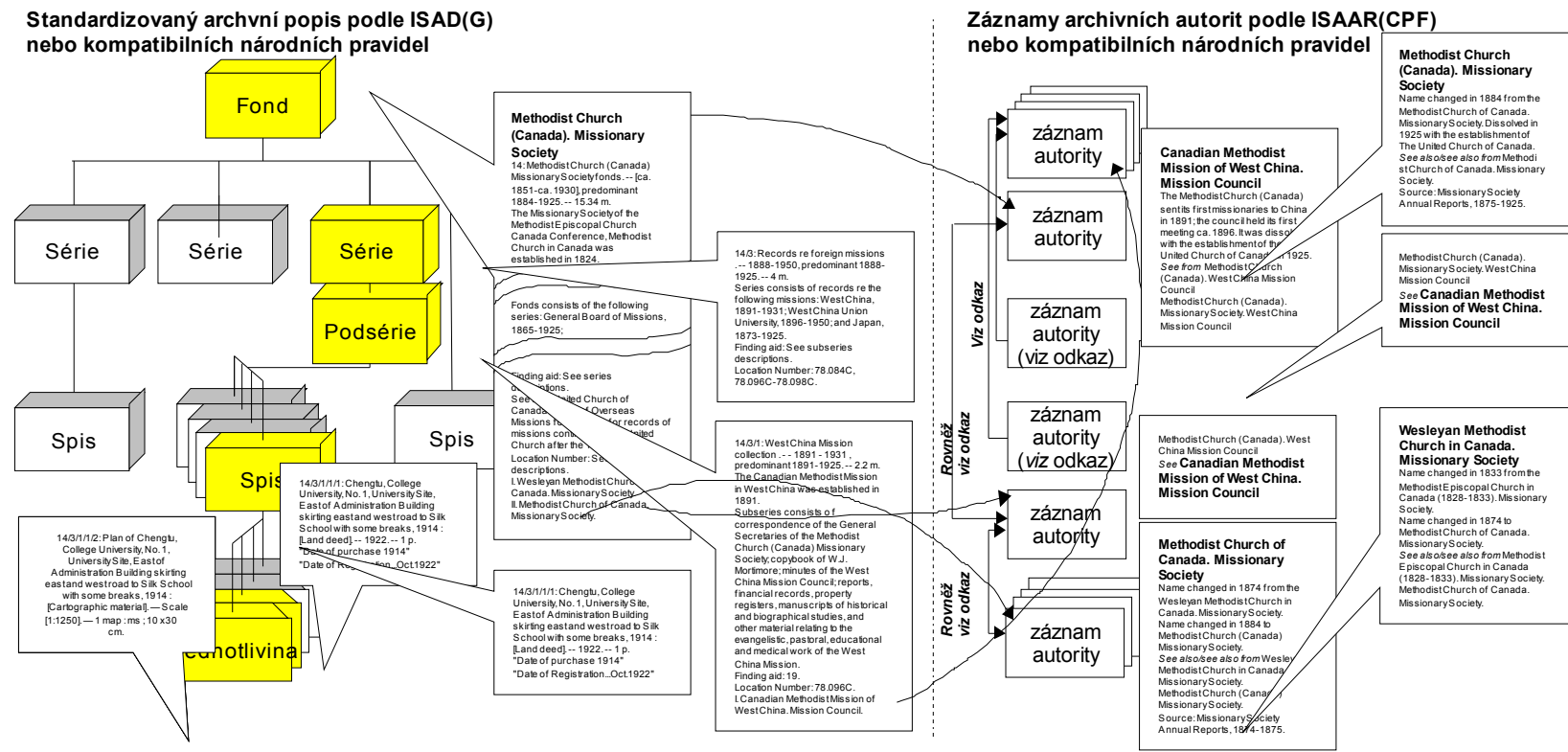
- A1** Hierarchický model ISAD(G) ukazuje pouze typický příklad a nikoli všechny možné kombinace úrovní. Jakýkoli počet přechodných úrovní je možné vložit mezi ty, které znázorňuje model.

Model úrovní uspořádání fondu

PŘÍLOHA A-2

**VZTAHY MEZI POPISNÝMI ZÁZNAMY A ZÁZNAMY AUTORIT
(ilustrováno na příkladu)**

Legenda

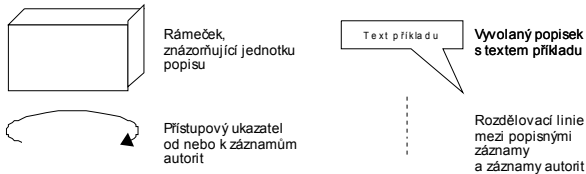

Diagram navrhl a vytvořil Hugo L.P. Stibbe,
c1998

PŘÍLOHA B

Úplné příklady

Uvedené příklady si kladou za cíl ilustrovat ISAD(G). Podle odst. 6 v úvodu (I.6). „... standard nedefinuje výstupní formát nebo způsoby, jak údaje prezentovat, např. v inventářích, katalozích, soupisech apod.“. Proto zobrazení a uspořádání položek popisu v příloze není závazné. Nicméně příklady dodržují pořádek ve standardu ISAD(G).

Víceúrovňový aspekt ISAD(G) je znázorněn tím, že je použito tolik úrovní popisu v jedné vertikální hierarchii, kolik je vhodné nebo praktické pro účely standardu. Ne všechny příklady jsou víceúrovňové. Kde jsou znázorněny úrovně popisu, objevují se jejich názvy a identifikace. Popis částí nezobrazuje nutně všechny možné úrovně popisu, které by mohly vyplynout z popisu fondu nebo sbírky a všech jejich částí. V souladu s I.12, příklady neobsahují vždy všech 26 položek popisu ISAD(G). Ne všechny povinné položky se opakují na každé úrovni. Protože zobrazení v příloze B ukazuje celistvou hierarchii, použilo se pravidlo 2.4 Neopakování informací.

Např. pokud je původce jednotky popisu stejný na vyšší úrovni jako původce na nižší úrovni, již se na nižší úrovni neopakuje.

Číslování a názvy položek popisu se zobrazují v levém sloupci, v jazyce standardu. V souladu s I.4 by měly být použity místní či existující pravidla pro speciální typy materiálu (obvykle na úrovni jednotliviny). Názvy položek popisu pro speciální materiál, které se nevyskytují ve standardu ISAD(G), se zobrazují v závorkách a příslušná pravidla či zvyklosti musejí být uvedeny viz 3.7.2).

Obsah položek popisu se zobrazuje v prostředním sloupci v jazyce popisu, jak bylo navrženo Komisi pro popisné standardy Mezinárodní archivní rady (ICA/CDS). Názvy položek popisu v jazyce popisu, jiném než v jazyce standardu, se zobrazují v pravém sloupci. Tento sloupec bude prázdný, pokud jazyk popisu je stejný jako jazyk standardu.

Jiná jména než jména původce (či původců), ať už kontrolovaných či nekontrolovaných, a přístupové body nejsou ukázány v těchto příkladech. Viz ISAAR(CPF) pro kontrolu autorit jmen původců.

*Číslo a jméno
položky popisu*

Popis

*Jméno položky v jazyce
popisu*

Úřední fond: popis fondu a jeho částí, manipulačních období, sérií, podsérií a spisů.

Jazyk: český (Česko)

Fonds level

Fond

3.1.1 Reference code(s) CZ-A321100010-4

Referenční kód(y) /
signatura (či signatury)

3.1.2 Title Magistrát hlavního města Prahy I.

Název (obsah)

3.1.3 Date(s) 1784–1949 (1958)

Datace

3.1.4 Level of description fond

Úroveň popisu

**3.1.5 Extent and medium
of the unit of description
(quantity, bulk, or size)** 58 096 evidenčních jednotek; 5 383,48 bm

Rozsah a druh fyzického
nosiče jednotky popisu
(množství, rozměry nebo
velikost)

3.2.1 Name of creator(s) Magistrát královského hlavního města Prahy (1784–1918), později Magistrát hlavního města Prahy (1918–1945), Ústřední národní výbor hlavního města Prahy (1945–1960), Národní výbor hlavního města Prahy (1960–1990), Magistrátní úřad hlavního města Prahy (1990–2000), Magistrát hlavního města Prahy (od r. 2000)

Název původce

**3.2.2 Administrative
history**

Spojení čtyř pražských měst v jeden územně správní celek, nařízené dvorským dekretem z 2. června 1783 a provedené dvorským dekretem z 2. února 1784, znamenalo zrušení dosavadního radního zřízení i mnoha městských úřadů a podřízení chodu města jediné centralizované instituci, Magistrátu královského hlavního města Prahy.

Magistrát města Prahy v užším slova smyslu, je byrokratická instituce zajišťující agendu tzv. přenesené působnosti obce, tj. úkoly státní správy, a ty úkoly přirozené působnosti obce, jež jsou mu přiděleny usnesením obecního zastupitelstva nebo městské rady. Jeho skladba, funkce i zakotvení ve struktuře obecní správy byly dány obecním řádem z roku 1850. Činnost magistrátu byla upravena jednací řádem z roku 1905 (čj. 3623 os.) a postupně rozšířena na celé území Velké Prahy. Magistrát tvořili primátor, jeho náměstek (či náměstci), magistrátní radové jako vyšší obecní úředníci (u nich byla požadována znalost práva) a pomocné pracovní síly. Jednotliví magistrátní radové byli pověřováni konkrétní agendou a většinou stáli v čele magistrátních úřadů (referáty, odbory, kanceláře, úřadovny). Agenda přidělená magistrátu byla vyřizována buď přímo v jednotlivých magistrátních úřadech, nebo sborových poradách magistrátu, v tzv. magistrátním senátu – jeho schůzím předsedal primátor, případně jím pověřený magistrátní rada.

Správní dějiny/
biografické údaje

<i>Číslo a jméno položky popisu</i>	<i>Popis</i>	<i>Jméno položky v jazyce popisu</i>
	Největší kompetenční a organizační změny úřadu ve 2. polovině 20. století probíhaly v letech 1945, 1949, 1954, 1958, 1960, 1968, 1990 a 2000.	
3.2.3 Archival history	Registratura původce byla přebírána přímo do Archivu hlavního města Prahy nebo připadla právním nástupcům, od kterých byl fond postupně doplňován.	Dějiny jednotky popisu
3.3.1 Scope and content	Fond obsahuje spisy a pomocné knihy jednotlivých oddělení od vzniku úřadu v roce 1784 do správní reformy v březnu 1949. Z let 1945–1949 zahrnuje spisy pouze těch oddělení, jejichž činnost pokračovala z období předchozích a v roce 1949 byla ukončena či zásadně transformována. Celkově jde o materiály k politickým, hospodářským, stavebním, kulturním aj. dějinám Prahy v letech cca 1784–1950.	Rozsah a obsah
3.3.3 Accruals	Fond je uzavřený a nepředpokládají se další přírůstky.	Přírůstky
3.3.4 System of arrangement	Fond je pořádán podle původních organizačních a spisových předpisů. Některé části byly zmanipulovány.	Způsob uspořádání
3.4.1 Conditions governing access	Fond je částečně přístupný v souladu se zněním archivního zákona a dalších právních předpisů.	Podmínky přístupu
3.4.3 Language/scripts of	Ve starším materiálu převažuje němčina, později čeština. Výjimečně se objevuje angličtina a francouzština.	Jazyk / písmo materiálu
3.4.4 Physical characteristics and technical requirements	Spisy některých oddělení a úřadů magistrátu jsou zachovány takřka kompletně, jiné částečně či torzovitě, některé se nedochovaly vůbec.	Fyzický stav a technické požadavky
3.5.3 Related units of description	Archiv hlavního města Prahy, Magistrát hlavního města Prahy II. (NAD č. 5)	Příbuzné jednotky popisu
3.5.4 Publication note	Všeobecné dějiny Magistrátu (královského) hlavního města Prahy a jeho nástupce popisují KRATOCHVÍL, Miloš: <i>O vývoji městské správy pražské od roku 1848</i> , Praha 1936 (= Samosprávná knihovna hlavního města Prahy. sv. 12); MERTA, Andělín: <i>Vývoj pražské městské správy v letech 1922–1945</i> , Pražský sborník historický 9, Praha 1975 s. 147–195; TÝŽ: <i>Pražské národní výbory. Vývoj jejich organizace v letech 1945–65</i> , Praha 1966.	Poznámka o vydání
<u>Sub-fonds level</u>		<u>Část fondu</u>
3.1.1 Reference code(s)	CZ-A321100010-4/65	Referenční kód(y) / signatura (či signatury)

<i>Číslo a jméno položky popisu</i>	<i>Popis</i>	<i>Jméno položky v jazyce popisu</i>
3.1.2 Title	Referát I.C, hospodářský	Název (obsah)
3.1.3 Date(s)	(1875) 1922 – 1948 (1958)	Datace
3.1.4 Level of description	část fondu	Úroveň popisu
3.1.5 Extent and medium of the unit of description (quantity, bulk, or size)	343 evidenčních jednotek (75 knih, 268 kartonů); 36 bm	Rozsah a druh fyzického nosiče jednotky popisu (množství, rozměry nebo velikost)
3.2.1 Name of creator(s)	Referát I.C, hospodářský	Název původce
3.2.2 Administrative history	<p>Správa movitého a nemovitého obecního majetku a nakládání s ním patřily od vzniku pražského regulovaného magistrátu mezi základní přirozené kompetence obce. Veškeré hospodářské záležitosti obce původně spadaly do pravomoci politického senátu magistrátu, tzv. publica. V roce 1802 byla doposud jednotná agenda politického senátu rozdělena do 9 skupin (A, B, C, D, E, F, G, H, J), k nimž časem přibýly ještě skupiny K, L, M a N. Hospodářské záležitosti byly v rámci tohoto členění označeny písmenem B. Nárůst magistrátní agendy v letech 1848–1851, provázený snížením počtu magistrátních úředníků jako důsledkem oddělení soudnictví od městské správy v roce 1850, vedl k vnitřní reorganizaci magistrátu (1851). Výsledkem této reorganizace bylo ustanovení šesti referátů, mezi které byla dosavadní magistrátní agenda rozdělena, přičemž označení agend podle písmen zůstalo v platnosti i nadále. Hospodářskými záležitostmi byl pověřen referát II. Mimo vlastní správu obecního majetku a finanční hospodaření obce zajišťoval také technickou stránku obecního hospodaření, jako např. výstavbu nových objektů a komunikací, opravy stávajícího nemovitého majetku města, čištění ulic a kanalizace, osvětlení města. Rozvoj některých – zejména technických a ekonomických – odvětví i realizace velkých investičních podniků pražské obce, vznikajících od 60. let 19. století, a s tím související nárůst reálného majetku obce i jeho hodnoty, stejně jako potřeba tento majetek udržovat a co nejefektivněji využívat, vedly k dalším reorganizacím stávajícího způsobu rozdělení úřední agendy magistrátu. Počet magistrátních referátů byl dočasně zvýšen na osm, přičemž již v roce 1864 došlo k jejich redukci na původních šest a zároveň k přeskupení jejich agend: hospodářské záležitosti byly sloučeny se záležitostmi správními a přiděleny referátu 1. Pro správu hospodářských záležitostí byl dále podstatný rok 1888, ve kterém došlo k rozdělení dosavadního hospodářského referátu na dva odbory – I.A a I.B.</p> <p>O zřízení referátu I.C rozhodl primátor Baxa na základě návrhů představených hospodářských referátů I.A a I.B dne 10. dubna 1922 (čj. 311.-os. praes), a to s platností od 1. května 1922. Nový referát převzal část agendy dosavadních hospodářských referátů I.A a I.B: z referátu I.A to byly</p>	Správní dějiny / biografické údaje

*Číslo a jméno
položky popisu*

Popis

*Jméno položky v jazyce
popisu*

záležitosti týkající se kanalizace, mostů a nábřeží, splavnění Vltavy, pomníků a kostela sv. Václava na Zderaze, z referátu I.B agenda spojená s komunikacemi, jezy, branickým lomem, automobily a zásobováním uhlím a v neposlední řadě záležitosti týkající se výstavby nových škol a kasáren. Veškerá činnost hospodářského referátu I.C byla v roce 1922 rozdělena do následujících třinácti skupin: 1. záležitosti kanalizační, 2. stavby, rekonstrukce a udržování mostů obecních a mostu Karlova, lávky pro pěší na spojovacím mostě železničním Pražsko-Smíchovském, 3. stavba nábřeží komunikací (dlažeb) a silnic obecních, tunel Vyšehradský, 4. stavba radnice, 5. splavnění Vltavy, průplav labsko-vltavsko-dunajský, obchodní přístav Holešovický, libeňský a vorový, obesílání sjezdu plavebních, prodej vodních sil, 6. věci potoka Botiče, Brusnice a Rokytka, 7. zachování kostela sv. Václava na Zderaze, 8. pomníky a pamětní desky, 9. stavby nových budov, škol, kasáren, 10. jezy, stavba a opravy, 11. branický lom a pece vápenné a přívoz, 12. agenda automobilová 13. zásobování uhlím.

Nepatrnou změnu v náplni činnosti hospodářského referátu I.C zaznamenává Almanach hl. města Prahy k roku 1924, kdy zde již není uváděna agenda automobilová a agenda zásobování uhlím, ale naopak přibyla agenda týkající se investičních příspěvků na veřejná zařízení a agenda spojená s nouzovými pracemi. V roce 1925 došlo na základě prezidiálního dekretu ze dne 4. května t. r. k převzetí agendy branického přívozu referátem XVI., poněvadž všechny ostatní obecní přívozy již do kompetence referátu XVI. spadaly. Současně převzal referát XVI. také záležitosti týkající se rybolovu a sekání ledu v obecních rybnících a tůních na území celé Velké Prahy. V takto upraveném rozsahu pracoval hospodářský referát I.C i v dalších letech, k drobným změnám docházelo pouze přeskupováním některých tematických okruhů uvnitř referátu, takže k roku 1935 se agenda hospodářského referátu dělila již na 21 skupin: 1. čisticí stanice kanalizační v Bubenči a v Řeži, 2. pamětní desky, 3. investiční příspěvky na zřízení kanalizace, ulice a vodovodu, 4. jezy (stavby a opravy), 5. kanalizace 6. kasárny (stavby), 7. komunikace, 8. lávky, 9. mosty, 10. nemocnice (stavby), 11. památky, 12. pomníky, 13. potoky, 14. průplav labsko-vltavsko-dunajský, 15. přístav holešovický, 16. radnice staroměstská (přestavba), 17. rybníky, 18. školní budovy (stavby), 19. Štěchovická přehrada, 20. Vltava (úprava), 21. záchodky veřejné (stavby).

O čtyři roky později byla pracovní náplň referátu zredukována pouze na devět skupin: 1. komunikace, nadjezdy, podjezdy, mosty a lávky, 2. kanalizace, hubení myši, čisticí stanice v Bubenči a stavba nové ústřední čisticí stanice, v Řeži, kalojemy a provoz kalových lodí, vymáhání pohledávek za odebrané kaly, 3. stavby nových školních a úředních budov, kasáren, nemocnic, protiletectvých krytů a veřejných záchodků, přestavba Staroměstské radnice, 4. pomníky, sochy a pamětní desky, umístění mimo sady, památky, 5. otázky související s tokem Vltavy (stavba a oprava jezů, průplav labsko-vltavsko-dunajský, úprava Vltavy od Modřan k Vyšehradu, Štěchovická přehrada, přehrada ve Vraném n. Vltavou, holešovický přístav, úprava levého břehu Vltavy u Sedlce) a řízení vodoprávní a konkurenční v případech pokud se dotýkají zájmů obce

*Číslo a jméno
položky popisu*

Popis

*Jméno položky v jazyce
popisu*

pražské, rybníky a potoky ve Velké Praze, 6. investiční příspěvky na zřízení kanalizace a komunikace, 7. právní otázky související s obecní pracovní akcí, 8. odstraňování komunikačních závad podle opatření Stálého výboru ze dne 27. 10. 1938 č. 261 Sb. zák. a nař., 9. stavební uzávěra podle vládního nařízení ze dne 16. 6. 1939 č. 185 Sb. zák. a nař. o účelném zastavování obcí.

Na nátlak představeného odboru 3 (komunikačního) stavebního úřadu Magistrátu hl. m. Prahy byla prezidiálním oběžníkem č. 23/42-stud.odd. ze 4. 7. 1942 referátu I.C odňata právní agenda týkající se komunikací a agenda investičních příspěvků na kanalizace a komunikace, aby následně byly přiděleny komunikačnímu úřadu (prakticky k této změně došlo teprve k 4. 3. 1943). Na základě organizační instrukce č. 16/44 z 25. května 1944 byla hospodářskému referátu I.C přidělena agenda dosavadního referátu XVI, který byl zrušen. Tento stav trval až do roku 1945, kdy v období mezi ukončením války a vznikem Ústředního národního výboru (27. 8. 1945) došlo na pražském magistrátu k několika organizačním změnám. Součástí těchto změn bylo znovuzřízení referátu XVI, jemuž byla opětovně přikázána agenda ústavů a malých podniků, avšak ne zcela v původním rozsahu. V kompetenci referátu I.C zůstala právní agenda jatek, tržnic, městských vah, náplavek a lázní.

28. srpnem 1945, dnem nabytí účinnosti vládního nařízení č. 46/1945 Sb. o prozatímní organizaci státní správy hl. města Prahy, došlo na magistrátu ke změnám kompetencí. Jednotlivé magistrátní úřady, odbory a referáty přišly o svou rozhodovací pravomoc a staly se pouhým pomocným a výkonným aparátem Ústředního národního výboru a jeho složek (tj. rady, předsednictva, primátora, komisí a obvodních rad). Samotná organizační struktura magistrátu zůstala až do reorganizace v roce 1948 – až na dílčí úpravy – beze změny. Hospodářského referátu I.C se tyto změny dotkly teprve v roce 1947, když mu byla usnesením rady ÚNV z 24. ledna přidělena právní agenda komunikačního úřadu a stavebního úřadu – odboru 9 (kanalizačního), a to včetně předpisu investičních příspěvků na komunikace a na kanalizaci.

Únorové události roku 1948 se odrazily také ve složení pražského Ústředního národního výboru. Po personálních změnách v důsledku politických událostí následovaly na základě opatření krajského akčního výboru Národní fronty z 1. 3. 1948 také změny v uspořádání předsednictva, rady a komisí ÚNV. Radu ÚNV nyní tvořilo 24 členů (původně 32) – primátor, jeho 2 náměstci a 21 referentů. Hospodářský referát I.C spadal do kompetence hospodářského referenta. Na první plenární schůzi nového Ústředního národního výboru 30. 3. 1948 bylo schváleno rovněž nové složení komisí ÚNV, které nyní zasedaly povětšinou v devítičlenných sestavách, což se týkalo i komise hospodářské. V průběhu dalších týdnů došlo v rámci ÚNV opět k dílčím organizačním změnám, jež vycházely z vládního nařízení č. 46/1945 Sb., a v rámci ÚNV byly realizovány prostřednictvím opatření či nařízení primátora; hospodářského referátu I.C se dotklo opatření primátora z 27. 2. 1948, kterým se převáděla právní agenda stavebního úřadu – odborů 4, 7, 10 a 15, doposud zajišťovaná odborem hospodářským, na hospodářský referát I.C (jinak hospodářský referát I.C zajišťoval stejnou agendu

*Číslo a jméno
položky popisu*

Popis

*Jméno položky v jazyce
popisu*

jako v roce 1939).

V roce 1948 došlo ještě k jedné reorganizaci výkonného aparátu Ústředního národního výboru, jež se přímo dotkla i hospodářského referátu I.C. Tato reorganizace vycházela z usnesení ÚNV ze 14. 6. 1948, podle něhož „úřady podléhající jednomu referentovi mají tvořit referát. Referát se člení tam, kde jde o rozsáhlou nebo různorodou agendu, na dva nebo více odborů. Odbory se člení dále na oddělení. V čele každého referátu je referent, popř. podle potřeby též úřední představený; v čele každého odboru je úřední představený“. Konkrétní podoba nové struktury ÚNV byla pak daná opatřením primátora z 8. července téhož roku (s účinností od 16. 8.). Výkonnou složku ÚNV nyní tvořila prezidiální kancelář a 21 referátů. Dosavadní hospodářský referát I.C byl přejmenován na odbor technicko-právní a stal se součástí technického referátu. Tím skončila samostatná existence hospodářského referátu I.C, na čemž nic nezměnila ani velká reorganizace ÚNV, vstupující v platnost v dubnu 1949 a vycházející ze zásad Ústavy 9. května.

V čele hospodářského referátu I.C stál přednosta, od roku 1928 označovaný jako představený referátu, s titulem vrchní magistrátní rada (v roce 1935 začal být užíván titul ústřední magistrátní rada, ale souběžně se užíval i původní titul). Až do roku 1932 zastával tento post Josef Malina, působící do vzniku hospodářského referátu I.C jako představený referátu uhelného, kdy byl vystřídán JUDr. Václavem Zubatým. O tři roky později byl do funkce představeného hospodářského referátu I.C jmenován Václav Kasalický a k roku 1939 uvádí Almanach hl. m. Prahy jako ústředního magistrátního radu hospodářského referátu I.C Zdeňka Šeteleho. V roce 1942 byl vedením hospodářského referátu I.C pověřen JUDr. František Cipro, který v jeho čele setrval až do roku 1948.

3.2.3 Archival history

Vzhledem k špatné dochovanosti archivní registratury jsou informace o vývoji a dějinách fondu velmi kusé. Spisy hospodářského referátu I.C byly ukládány ve spisovně na Staroměstské radnici. V roce 1922 byla tato spisovna – stejně jako výpravná – společná pro hospodářské referáty I.A, I.B, I.C, referát plynárenský, referát finanční a referát obecních dávek. Toto řešení nebylo nijak ojedinělé, společnou spisovnu i výpravnou měly již hospodářské referáty I.A a I.B a obdobným způsobem byla na pražském magistrátu řešena také spisová praxe dalších referátů či oddělení. Agenda hospodářských referátů I.A, I.B, I.C byla ale natolik rozsáhlá, že si v roce 1924 vyžádala osamostatnění spisovny a výpravný (i když ta nadále zajišťovala také oběh spisů referátu finančního) pouze pro jejich potřeby. Další změnou, ke které k tomuto datu došlo, bylo personální rozdělení pracovníků spisovny a výpravný, do té doby zajišťujících chod pomocných kancelářských úřadů společně; umístění v prostorách Staroměstské radnice zůstalo. Po roce 1924 nejsou údaje o spisovně a výpravně hospodářského referátu I.C v Almanachu hl. m. Prahy uváděny, přestože dál musely existovat. Vzhledem k tomu, že spisy organizačního i osobního oddělení prezidia rady a magistrátu hl. m. Prahy se dochovaly velmi torzovitě a že ani v tomto torzu – stejně jako ve spisech samotného fondu referátu hospodářského I.C – nezůstaly písemnosti, které by mohly osvětlit

Dějiny jednotky popisu

*Číslo a jméno
položky popisu*

Popis

*Jméno položky v jazyce
popisu*

fungování hospodářského referátu I.C, jsou pro nás Almanachy hl. m. Prahy jediným zdrojem informací o struktuře, náplni a personálním obsazení hospodářského referátu I.C a jeho pomocných kancelářských úřadů. Z útržkovitých informací víme o dalším období pouze to, že v červenci 1944 byla ke spisovně hospodářského referátu I.C připojena spisovna referátu XVI, která začala opět samostatně fungovat na podzim 1945 po znovuzřízení referátu XVI. Dá se předpokládat, že po přejmenování hospodářského referátu I.C na technicko-právní odbor a jeho začlenění do technického referátu v srpnu 1948 byla postupně do struktury nového referátu zapojena i spisovna někdejšího hospodářského referátu I.C.

Informace o zachovalosti a předávání písemností do archivu jsou rovněž pouze kusé. Ze zprávy vrchního magistrátního rady JUDr. Františka Cipra z 11. června 1945 víme, že v červenci 1944 byly spisy manipulačního období 1921–1930 předány městskému archivu a uloženy v archivních prostorách ve Staroměstské radnici, kde při požáru radnice v květnu 1945 shořely. K žádným dalším ztrátám v průběhu války dle F. Cipra nedošlo, a to ani během hromadných akcí sběru starého papíru.

Archivu hl. m. Prahy patrně nebyly v roce 1944 předány všechny spisy manipulačního období 1922–1930, nebo se alespoň část z nich podařilo při požáru Staroměstské radnice zachránit. Usuzujeme tak na základě seznamu z roku 1949, dochovaného v archivní registratuře, jenž zachycuje spisy referátu hospodářského I.C – odboru technicko-právního z let [1921]–1930, připravené k předání do městského archivu. Celkové množství předaných spisů nelze určit, v seznamu jsou uváděny dvě řady průběžně číslovaných svazků (= balíky?) – 1–30 (včetně 2a, 5a) a 1–20 (včetně 1a, 2a, 3a, 4a) –, přičemž u každého svazku jsou uvedeny v něm obsažené signatury. Porovnáme-li současný stav spisů manipulačního období 1922–1930 s tímto seznamem, zjistíme, že v něm uvedené signatury 15, 36–39, 43–46, 51, 52, 59, 64, 70, 71, 73–77, 79, 81–86 se nedochovaly. Kdy došlo ke ztrátě těchto spisů, nevíme, protože záznamy o jejich skartaci či jiném způsobu zničení neexistují. K dalšímu předání spisů hospodářského referátu I.C do Archivu hl. m. Prahy došlo v roce 1957. Tehdy podle předávacího seznamu z 30. dubna převzal archiv od odboru pro výstavbu mj. 371 svazků sign. B 5 (č. 1–21 160) bývalého referátu I.C (časový rozsah spisů není uveden).

Poslední část písemností hospodářského referátu I.C byla do Archivu hl. m. Prahy předána v lednu a únoru 1996. Od konce roku 1992 probíhaly pořádací a skartační práce ve spisovně odboru výstavby Magistrátu hl. m. Prahy, Ráسنovka 8, Praha 1 (právní nástupce někdejšího technického referátu), které byly po řadu let zanedbávány. Zde shromážděný materiál zahrnoval nesetříděné (nebo jen částečně setříděné) spisy týkající se movitého i nemovitého majetku města, jeho správy, údržby, rozšiřování a celkového nakládání s ním. Jeho původcem bylo několik referátů (případně odborů) zabývajících se hospodářskou a stavební problematikou pražské obce (tedy i hospodářský referát I.C), špatné uložení a někdejší necitlivá manipulace se spisy znesnadňovala jejich správné zařazení.

*Číslo a jméno
položky popisu*

Popis

*Jméno položky v jazyce
popisu*

Po převzetí Archivem hl. m. Prahy v lednu a únoru 1996 byly písemnosti uloženy v depozitářích ve Vиноři a v Clam-Gallasově paláci, podle ústních informací v dosti špatných podmínkách. Dokončení nové archivní budovy na Chodovci umožnilo jeho postupné přestěhování a uložení v novém depozitáři (do konce roku 1999).

3.3.1 Scope and content

Materiály fondu hospodářský referát I.C. obsahují cenné informace týkající se hospodářských záležitostí pražské obce (zejména správy a výstavby komunikací, kanalizace a úředních budov) první poloviny 20. století. Spisový materiál dokumentuje způsob nakládání s obecními pozemky – objevují se zde záznamy o koupi či prodeji, parcelaci, ale i jejich konkrétním využití (především ke stavebním účelům), ovšem zachovaly se i písemnosti týkající se pražských sadů a zahrad. Další část materiálu poskytuje údaje o budování (případně stavebních změnách a úpravách) a údržbě obecních staveb (např. čistící stanice, kanalizace, komunikace – zde je třeba upozornit na spisy týkající se pražských mostů, vodárny, vodojemy), objevují se i písemnosti k výstavbě bytových družstev, činžovních a rodinných domů, obchodních a administrativních budov. U signatur vztahujících se k investičním příspěvkům jsou uloženy převážně dokumenty, které sloužily k předpisu těchto příspěvků (trhové smlouvy, usnesení ke knihovním zápisům, udělení čp. novostavbám, zřízení kanalizačních přípojek případně grafická dokumentace, reprezentovaná obvykle jen situačním plánem v měřítku 1:720, event. modrokopii nebo průsvitkou), předepsané příspěvky se objevují jen sporadicky.

Fond obsahuje písemnosti z celého období trvání hospodářského referátu I.C., tj. z let 1922–1948, a zároveň zahrnuje priora od roku 1875 a posteriora sahající až do roku 1958. Materiál hospodářského referátu I.C. je značně mezerovitý. Originály písemností se většinou nedochovaly, takže převážnou část fondu tvoří kopie dokumentů (cyklostyly, průklepové papíry) – často velmi obtížně čitelné.

3.3.2 Appraisal, destruction and scheduling information

Záznamy o skartaci buď chybí, nebo jsou ne zcela jasné (nekonkrétní). Nedatovaný seznam knih určených ke skartaci, vzniklý na základě třídících a pořádacích prací v objektu Řásnovka, uvádí, že 28. 1. 1993 bylo skartováno 468 knih – ty jsou blíže specifikovány pouze obecným typem knihy (rapuláře, jednací protokoly, podací deníky, reklamační protokoly) a časovým rozsahem (souhrnně jde o léta 1923–1951); obdobně skartační protokol z 22. 3. 1993 (čj. AMP-183/93) uvádí, že ke skartaci bylo určeno 449 knih (rapuláře, jednací a podací protokoly; časový rozsah není uveden) z fondů magistrátních referátů stavebního, pozemkového a zeměměřičského. Nelze vyloučit, že při těchto skartacích byly zničeny také chybějící knihy hospodářského referátu I.C. Obdobně jsme na tom i s informacemi o skartaci spisového materiálu: záznamy o skartaci spisového materiálu hospodářského referátu I.C. ve spisovně odboru výstavby Magistrátu hl. m. Prahy neexistují, je však pravděpodobné, že během skartací prováděných v tomto odboru v květnu 1994 – prosinci 1995 byl vyskartován i spisový materiál hospodářského referátu I.C.

Název (obsah)

Hodnocení, skartace
a jejich časové rozvržení

*Číslo a jméno
položky popisu*

Popis

*Jméno položky v jazyce
popisu*

Při vnitřní skartaci v průběhu definitivního pořádání písemností hospodářského referátu I.C v Archivu hl. m. Prahy byly následně vyřazeny: 2 knihy (místní index o vymáhání dluhů za odběr krmných odpadků z domů ve Velké Praze, 1943–1950; místní index čištění žump, 1948–1950) a písemnosti z let 1921–1949 (protokol o skartaci, na němž není specifikováno množství skartovaných písemností, postrádá datum i číslo jednací; celkové množství materiálu vyřazeného při vnitřní skartaci tak lze určit pouze z pracovních výkazů Ing. Koděrové, dle nichž bylo vyskartováno 83,55 bm písemností), konkrétně: dílčí účty, dodací listy – doklady o dodávkách stavebního materiálu při komunikačních a kanalizačních pracích, drobné úrazy lidí, koní, nehody vozidel na špatně udržovaných chodnících, dlažbách aj. překážkách, hlášení o poškození při výkopech, ztráty dopravního značení, korespondence s dodavateli, poškození zábradlí, obecních a výstražných svítilen, předplatné časopisů, příděly vázaných stavebních hmot, návrhy na převzetí chodníků, nepovolené skládky, zcizení stavebních hmot, odstranění nepovolených reklam, oznámení stavebních aj. závad, personální záležitosti – čerpání dovolené, oznámení nemoci, sekání trávy, stanovení paušálů, škody na rozvodech všeho druhu, udání o nedovolených skládkách, o rozkrádání obecního majetku, umístění laviček, upomínky a urgencye všeho druhu, odklizení sněhu, úrazy občanů a jejich odškodnění, uvolňování vádí dodavatelům po převzetí zadaných prací, vymáhání dlužných částek a pokut, vyúčtování nedoplatků a přeplatků, zálohy na drobná vydání a jejich vyúčtování, záznamy o nabízených pracích a o provedení těchto prací, hlášení o menších škodách způsobených živelnými pohromami nebo vadami kanalizace a vodovodů, používání státních telefonních linek, žádosti o vrácení (uvolnění) kaucí. V této fázi prací bylo vyřazeno také velké množství původních obalů, které neobsahovaly žádné spisy ani odkazy na případnou manipulaci s nimi (týkalo se především prvního manipulačního období).

3.3.4 System of arrangement

Při inventarizaci byl respektován systém signatur používaný referátem I.C, který odpovídá dochovanému spisovému plánu a je (alespoň částečně) využitelný i při použití dochovaných indexů, jejichž zápisy v některých případech odkazují na konkrétní signaturu; respektována byla i původní manipulační období. Za základní inventární jednotku byly zvoleny podsignatury, jimž odpovídají jednotlivé městské části, případně nižší organizační jednotky hospodářského referátu, resp. celého magistrátu (komise, subkomise). Spisy uvnitř jednotlivých signatur a podsignatur jsou následně roztříděny dle konkrétních katastrálních čísel, případně podle čísel popisných.

V inventáři jsme spisy manipulačního období 1931–1940 přesahující rok 1940 a končící rokem 1948 neoznačovali hranatými závorkami jako posteriora, a to z důvodů uvedených v části II.

Současně s pořádáním archivního fondu byla vytvářena podrobná počítačová databáze jednotlivých spisů. Pro počítačovou evidenci byl využit program dBaseIV pro MS DOS použitelný pro vyhledávání a využívání i v prostředí MS Windows s předpokladem převedení do celoarchivního systému AMP v programech firmy BACH. Jednotlivé počítačové záznamy obsahují rovněž rejstříková hesla.

Způsob uspořádání

*Číslo a jméno
položky popisu*

Popis

*Jméno položky v jazyce
popisu*

	Spisový materiál referátu I.C, hospodářského, v letech 1996–2000 uspořádala a zinventarizovala Ing. Yvetta Koděrová. Uspořádání a inventarizaci knih, zpracování dodatků ke spisovému materiálu, revizi fondu a definitivní zpracování inventáře provedla v letech 2002–2003 Mgr. Jana Konvičná.	
3.4.1 Conditions governing access	Část fondu je přístupná v souladu se zněním archivního zákona a dalších právních předpisů.	Podmínky přístupu
3.4.5 Finding aids	KONVIČNÁ, Jana: <i>Magistrát hlavního města Prahy, Referát I.C, hospodářský (1875) 1922–1948 (1958)</i> , inventář AMP, Praha 2004.	Vyhledávací pomůcky (pomůcky k vyhledávání)
3.6.1 Note	Používá se zkratka části fondu „Ref. I.C“.	Pravidla nebo zásady
3.7.1 Archivist's Note	Spisový materiál referátu I.C, hospodářského, v letech 1996–2000 uspořádala a zinventarizovala Ing. Yvetta Koděrová. Uspořádání a inventarizaci knih, zpracování dodatků ke spisovému materiálu, revizi fondu a definitivní zpracování inventáře provedla v letech 2002–2003 Mgr. Jana Konvičná.	Poznámka zpracovatele
3.7.2 Rules or convention	Uspořádání provedeno podle <i>Základních pravidel pro zpracování archivního materiálu</i> , Praha 1958, popis dle standardu ISAD(G).	Pravidla nebo zásady
3.7.3 Date(s) of descriptions	2004	Datum (data) popisů
<u>Sub-sub-fonds level (1)</u>		<u>Manipulační období</u>
3.1.1 Reference code(s)	CZ-A321100010-4/65.1	Referenční kód(y) / signatura (či signatury)
3.1.3 Date(s)	1922–1930	Datace
3.1.4 Level of description	manipulační období	Úroveň popisu
3.1.5 Extent and medium of the unit of description (quantity, bulk, or size)	22 evidenčních jednotek (kartonů); 2,64 bm	Rozsah a druh fyzického nosiče jednotky popisu (množství, rozměry nebo velikost)
3.3.4 System of arrangement	Řazení spisů v letech 1922–1930 pravděpodobně vycházelo ze spisového plánu hospodářského referátu I.A – řada dochovaných signatur referátu I.C je shodná se signaturami referátu I.A, některé se svým obsahem liší jen částečně. Je možné, že u dalších signatur existuje shoda se signaturami	Způsob uspořádání

**Číslo a jméno
položky popisu**

Popis

**Jméno položky v jazyce
popisu**

hospodářského referátu I.B, což ale nemůžeme posoudit, protože tento referát ani jeho spisový plán se nedochoval.

Series level

Série

3.1.1 Reference code(s) CZ-A321100010-4/65.1/B 50

Referenční kód(y) /
signatura (či signatury)

3.1.2 Title Záchody veřejné

Název (obsah)

3.1.4 Level of description série

Úroveň popisu

**3.1.5 Extent and medium
of the unit of description
(quantity, bulk, or size)** 1 evidenční jednotka (karton), 0,12 bm

Rozsah a druh fyzického
nosiče jednotky popisu
(množství, rozměry nebo
velikost)

3.6.1 Note karton č. 19

Poznámka

File level

Spis

3.1.1 Reference code(s) CZ-A321100010-4/65.1/B 50/18-9

Referenční kód(y) /
signatura (či signatury)

3.1.2 Title Praha VII-Letná, požadavek úpravy WC u Hanavského pavilonu

Název (obsah)

3.1.3 Date(s) 1927

Datace

3.1.4 Level of description spis

Úroveň popisu

3.6.1 Note inv. č. 302

Poznámka

Sub-sub-fonds level (2)

Manipulační období

3.1.1 Reference code(s) CZ-A321100010-4/65.2

Referenční kód(y) /
signatura (či signatury)

3.1.3 Date(s) (1875) 1931–1940 (1958)

Datace

3.1.4 Level of description manipulační období

Úroveň popisu

3.1.5 Extent and medium 321 evidenčních jednotek (75 knih, 246 kartonů); 33,36 bm

Rozsah a druh fyzického

*Číslo a jméno
položky popisu*

Popis

*Jméno položky v jazyce
popisu*

**of the unit of description
(quantity, bulk, or size)**

nosiče jednotky popisu
(množství, rozměry nebo
velikost)

**3.3.4 System of
arrangement**

Pro manipulační období 1931–1940 se dochoval spisový plán. Součástí spisů druhého manipulačního období jsou i písemnosti přesahující rok 1940. V roce 1941 nedošlo ke změně manipulace, protože protektorátní magistrátní úředníci připravovali celkovou reformu magistrátu, k níž však nikdy nedošlo. Ze spisů i sporadicky zachovaných knih tohoto období vyplývá, že úředníci používali i po roce 1940 pomocné knihy manipulačního období 1931–1940 a také spisy jsou řazeny podle signaturního systému této manipulace. Tímto způsobem fungovala spisová praxe hospodářského referátu I.C až do organizačních změn roku 1948.

Způsob uspořádání

Series level

Série

3.1.1 Reference code(s)

CZ-A321100010-4/65.2/B 5

Referenční kód(y) /
signatura (či signatury)

3.1.2 Title

Investiční příspěvky na komunikace a kanalizaci

Název (obsah)

3.1.4 Level of description

série

Úroveň popisu

**3.1.5 Extent and medium
of the unit of description
(quantity, bulk, or size)**

113 evidenčních jednotek (kartonů); 13,56 bm

Rozsah a druh fyzického
nosiče jednotky popisu
(množství, rozměry nebo
velikost)

Sub-series level

Podsérie

3.1.1 Reference code(s)

CZ-A321100010-4/65.2/B 5/20

Referenční kód(y) /
signatura (či signatury)

3.1.2 Title

Libeň

Název (obsah)

3.1.3 Date(s)

(1924) 1931–1940 (1950)

Datace

3.1.4 Level of description

podserie

Úroveň popisu

**3.1.5 Extent and medium
of the unit of description
(quantity, bulk, or size)**

6 evidenčních jednotek (kartonů); 0,72 bm

Rozsah a druh fyzického
nosiče jednotky popisu
(množství, rozměry nebo
velikost)

*Číslo a jméno
položky popisu*

Popis

*Jméno položky v jazyce
popisu*

File level

3.1.1 Reference code(s) CZ-A321100010-4/65.2/B 5/20-110

3.1.2 Title Libeň, čk. 697, stavba rodinného domu

3.1.3 Date(s) 1936

3.1.4 Level of description spis

3.6.1 Note inv. č. 848, karton č. 169

Spis

Referenční kód(y) /
signatura (či signatury)

Název (obsah)

Datace

Úroveň popisu

Poznámka

Spolkový fond: popis fondu a jeho části a spisů.
Jazyk: český (Česko)

Fonds level

3.1.1 Reference code(s) CZ-A321100010-1791

3.1.2 Title Tělovýchovná jednota Spartak Automobilové závody Klementa Gottwalda Praha

3.1.3 Date(s) 1953–1969

3.1.4 Level of description fond

**3.1.5 Extent and medium
of the unit of description
(quantity, bulk, or size)** 4 kartony; 0,48 bm

3.2.1 Name of creator(s) Tělovýchovná jednota Spartak Automobilové závody Klementa Gottwalda Praha; později
Tělovýchovná jednota Praga

Fond

Referenční kód(y) /
signatura (či signatury)

Název (obsah)

Datace

Úroveň popisu

Rozsah a druh fyzického
nosiče jednotky popisu
(množství, rozměry nebo
velikost)

Název původce

<i>Číslo a jméno položky popisu</i>	<i>Popis</i>	<i>Jméno položky v jazyce popisu</i>
3.2.2 Administrative history	V rámci sjednocování tělovýchovy byla v r. 1948 řada sportovních oddílů sloučena do pražské sokolské župy Scheinerovy a ta přejmenována na Sokol pražský. V r. 1952 byl Sokol pražský sloučen s tělovýchovnou jednotou Auto-Praga a přejmenována na Tělovýchovnou jednotu Spartak Praha Automobilové závody Klementa Gottwalda. Účelem bylo přiřazení tělovýchovných a sportovních aktivit pod výrobní závody, které je měly financovat. V r. 1969 byla jednota oddělena od výrobního závodu a přejmenována na Tělovýchovnou jednotu Praga Praha.	Správní dějiny / biografické údaje
3.2.3 Archival history	U Tělovýchovné jednoty Spartak Praha AZKG byla uložena řada materiálů předchozích organizací hlavně materiály sokolské. V polovině šedesátých let byly Muzeu tělesné výchovy sportu předány materiály bývalého Sokola pražského a Tyršova pozůstalost. Materiály TJ Spartaku Praha byly uloženy v sekretariátu automobilových závodů ve Vysočanech a později u TJ Praga. Od TJ Praga byly r. 1994 odkoupeny Archivem hl. města Prahy.	Dějiny jednotky popisu
3.3.1 Scope and content	Fond obsahuje provozní materiály jednoty z období existence TJ Spartak Praha tj. od r. 1953 do r. 1969. Jedná se především o korespondenci a zápisy ze schůzí. Důležité materiály jako výroční zprávy, výsledkové listiny a souhrnné účetní materiály chybí.	Rozsah a obsah
3.3.2 Appraisal, destruction and scheduling information	V r. 1994 bylo vyřazeno ke zničení 65 šanonů účetních dokladů.	Hodnocení, skartace a jejich časové rozvržení
3.3.3 Accruals	Další materiály zřejmě u TJ Praga pravděpodobně převezme SOA Praha.	Přirůstky
3.3.4 System of arrangement	Zakoupen byl zřejmě pouze účetní archiv, ve kterém byly především provozní materiály. V maximální možné míře byly zachováno původní rozložení materiálu. Uměle byly přidány signatury a hierarchické členění.	Způsob uspořádání
3.4.1 Conditions governing access	Fond je přístupný v souladu se zněním archivního zákona a dalších právních předpisů.	Podmínky přístupu
3.4.3 Language/scripts of	čeština	Jazyk/písmo materiálu
3.4.4 Physical characteristics and technical requirements	nepoškozeno	Fyzický stav a technické požadavky
3.4.5 Finding aids	JELÍNEK, Tomáš: <i>Tělovýchovná jednota Spartak Automobilové závody Klementa Gottwalda Praha 1953–1969</i> , inventář AMP, Praha 2006.	Vyhledávací pomůcky (pomůcky k vyhledávání)

***Číslo a jméno
položky popisu***

Popis

***Jméno položky v jazyce
popisu***

**3.5.3 Related units
of description**

Archiv hlavního města Prahy, Magistrát hlavního města Prahy II. (NAD č. 5), Spolkový katastr XIV/1653.

Příbuzné jednotky popisu

3.7.1 Archivist's Note

Popis vypracoval Tomáš Jelínek r. 2006.

Poznámka zpracovatele

3.7.2 Rules or convention

Fond byl uspořádán podle metodiky Archivní správy MV ČR.

Pravidla nebo zásady

**3.7.3 Date(s) of
descriptions**

8.8.2006

Datum (data) popisů

Sub-fonds level

Část fondu

3.1.1 Reference code(s)

CZ-A321100010-1791/1

Referenční kód(y) /
signatura (či signatury)

3.1.2 Title

Výbor Tělovýchovné jednoty Spartak AZKG

Název (obsah)

3.1.3 Date(s)

1961–1962

Datace

3.1.4 Level of description

část fondu

Úroveň popisu

**3.1.5 Extent and medium
of the unit of description
(quantity, bulk, or size)**

3 složky

Rozsah a druh fyzického
nosiče jednotky popisu
(množství, rozměry nebo
velikost)

File level (1)

Spis

3.1.1 Reference code(s)

CZ-A321100010-1791/1.1

Referenční kód(y) /
signatura (či signatury)

3.1.2 Title

Materiály VII. konference TJ Spartak AZKG

Název (obsah)

3.1.3 Date(s)

18.1.1961

Datace

3.1.4 Level of description

spis

Úroveň popisu

**3.1.5 Extent and medium
of the unit of description
(quantity, bulk, or size)**

1 složka

Rozsah a druh fyzického
nosiče jednotky popisu
(množství, rozměry nebo
velikost)

*Číslo a jméno
položky popisu*

Popis

*Jméno položky v jazyce
popisu*

File level (2)

3.1.1 Reference code(s) CZ-A321100010-1791/1.2

3.1.2 Title Materiály VIII. konference TJ Spartak AZKG

3.1.3 Date(s) 10.1.1962

3.1.4 Level of description spis

**3.1.5 Extent and medium
of the unit of description
(quantity, bulk, or size)** 1 složka

Spis

Referenční kód(y) /
signatura (či signatury)

Název (obsah)

Datace

Úroveň popisu

Rozsah a druh fyzického
nosiče jednotky popisu
(množství, rozměry nebo
velikost)

***Osobní fond: popis fondu a jeho série, podsérií a jednotlivin.
Jazyk: český (Česko)***

Fonds level

3.1.1 Reference code(s) CZ-A321100010-1262

3.1.2 Title Winter Eduard

3.1.3 Date(s) (1833) 1915–1945

3.1.4 Level of description fond

**3.1.5 Extent and medium
of the unit of description
(quantity, bulk, or size)** 14 evidenčních jednotek (kartonů); 1,70 bm

3.2.1 Name of creator(s) Winter, Eduard (1896–1982)

**3.2.2 Administrative
history** Eduard Winter, německý slavista, historik a teolog původem z Čech, se narodil dne 16. září 1896 v Hrádku nad Nisou. Od roku 1915 studoval v jezuitském konviktu v Innsbrucku, odkud se vrátil po několika letech do Čech již jako vysvěcený katolický kněz. V té době byl velmi aktivní v katolické

Fond

Referenční kód(y) /
signatura (či signatury)

Název (obsah)

Datace

Úroveň popisu

Rozsah a druh fyzického
nosiče jednotky popisu
(množství, rozměry nebo
velikost)

Název původce

Správní dějiny /
biografické údaje

**Číslo a jméno
položky popisu**

Popis

**Jméno položky v jazyce
popisu**

církvi, účastnil se např. založení a činnosti náboženského sdružení Staffelstein, které se ve 20. a 30. letech velmi rozšířilo mezi českými Němci, spojujíc katolickou myšlenku se sudetoněmeckým hnutím a romantickým vlastenectvím. Po návratu z Innsbrucku pokračoval Winter ve studiích na Německé univerzitě v Praze – na teologické fakultě se připravoval na složení doktorátu, jehož dosáhl roku 1921. Již následujícího roku se habilitoval a začal na téže fakultě působit jako soukromý docent, od roku 1929 mimořádný profesor. Řádným profesorem se stal roku 1934. V téže době (1932) získal jako historik za své dva spisy o osobě Bernarda Bolzana též docenturu na filozofické fakultě, ačkoliv neměl doktorát z tohoto oboru. Udržoval přátelské vztahy i k nacionálně českým historikům a jeho ideálem bylo budoucí bezproblémové soužití českého a německého etnika na území Československa.

Toto období Winterova života skončilo v letech 1938–1939, kdy pod vlivem politických okolností opustil hnutí Staffelstein a po obsazení republiky Německem se přizpůsobil novému režimu. Tato doba přinesla i jeho rozchod s kněžským povoláním a katolickou církví (třebaže věřícím katolíkem zůstal až do konce života). Na podzim 1940 opustil teologickou fakultu a v únoru 1941 se oženil – po narození prvního dítěte – s Marií Köglovou, což mělo za následek exkomunikaci. Marie, která pocházela z Rakouska a po otci zdělila nemovitosti v Innsbrucku a okolí, žila s Winterem již nějakou dobu před svatbou v jeho domě v Liběchově (Liboch an der Elbe) č. 51. Tento dům Winter získal koncem 20. let 20. století, vzhledem ke svému působení na pražské univerzitě si však pronajímal i byt v Praze. Domu v Liběchově využíval více zejména za války. Manželé Winterovi žili po svatbě ve zmíněném domě trvale až do konce války, ačkoliv Winter i nadále působil v Praze. Patrně na konci války odešla Marie Winterová s dětmi do Innsbrucku. V létě 1945 – po svém odsunu z Čech – se v Rakousku ocitl i Eduard Winter.

Po svatbě a exkomunikaci zůstala Winterovi již jen docentura na německé filozofické fakultě. V září 1941 byl Hitlerem jmenován profesorem. Netajil se nyní příklonem k nacistické ideologii, což nalezlo odraz i v jeho pracích z tohoto období – zejména v kratších propagandistických článcích, ale i vědeckých dílech. Vedl Institut pro východoevropské duchovní dějiny a stal se rovněž jedním z profesorů, kteří se podíleli na činnosti roku 1943 oficiálně otevřeného „Reinhard-Heydrich-Reichsstiftung“.

Již v období, kdy žil v Čechách, se Winter zabýval tématy, jež i později stála ve středu jeho badatelského zájmu. Byly to zejména duchovní a náboženské dějiny českých a rakouských zemí, jejichž studium se odehrávalo ve dvou liniích. Prvním okruhem zájmu se stala doba josefínská a pojosefínská – zde jsou nejvýznamnějšími pracemi předválečné a válečné doby *Der Josefismus und seine Geschichte* (1943, josefinismus je však chápán úže pouze jako náboženský reformismus), *Bolzano und sein Kreis* (1935) či studie a soubor dokumentů k Bolzanovu procesu. Druhý okruh Winterova bádání vycházel ze studia předhusitské a husitské doby (*Der Frühhumanismus. Seine Entwicklung in Böhmen und deren europäische Bedeutung für die Kirchenreformbewegung im 14.*

**Číslo a jméno
položky popisu**

Popis

**Jméno položky v jazyce
popisu**

Jahrhundert, 1964 – přípravy této práce začaly však ještě v době jeho působení v Čechách). Winter se zabýval i duchovními dějinami v širším časovém horizontu (*Tausend Jahre Geisteskampf im Sudetenraum*, 1938).

Jako slavista se Eduard Winter zabýval převážně východoslovanskou problematikou – zajímal se především o Rusko, Ukrajinu a Polsko od raného novověku až do počátku 20. století (*Byzanz und Rom im Kampf um die Ukraine 955 –1939*, 1942, *Russland und die slawischen Völker in der Diplomatie des Vatikan*, 1950, a další). Vzhledem ke svému dalšímu zájmu a vzdělání – teologickému – se Winter rovněž zabýval křesťanským myšlením a věroukou.

Po válce Winter žil a pracoval – s výjimkou dvouletého období poválečného působení ve Vídni – v NDR, kde se završila jeho kariéra. Postupně se přiklonil k marxistické historiografické linii, opouštěje tak definitivně nacistickou ideologii, jež ovlivnila jeho názory ve válečném období, pokračoval v bádání o dosud studovaných i nových tématech (např. barok v Rakousku). Asi nejdůležitějším výstupem jeho celoživotního bádání se v 60. a 70. letech stala trojice knih *Russland und das Papsttum*, v níž se stal ostrým kritikem katolické církve.

V březnu 1947 byl Winter jmenován profesorem východoevropských dějin na univerzitě v Halle, v letech 1951–1962 působil rovněž jako profesor Humboldtovy univerzity v Berlíně. Dosáhl řady ocenění – již v polovině 50. let se stal členem německé akademie věd, roku 1956 obdržel státní cenu NDR druhé třídy.

V Německu Eduard Winter 3. února 1982 zemřel.

3.2.3 Archival history

Osobní fond Eduarda Wintera vznikl vytříděním z fondu Spolek pro dějiny Němců v Čechách (NAD č. 749). Podrobnosti k dějinám dochování nejsou známy.

Dějiny jednotky popisu

3.3.1 Scope and content

Doklady k majetku, korespondence, rukopisy vědeckých prací, výpisky a kopie z Haus-, Hof-, und Staatsarchivu ve Vídni. Naproti tomu písemností k osobě původce, jako osobní doklady nebo korespondence, se ve fondu prakticky nevyskytují, je zde jen několik málo dokumentů k majetkové situaci Winterovy a jeho manželky. Fond je proto vhodný spíše pro studium vědecké práce a zájmů Eduarda Wintera.

Rozsah a obsah

**3.3.2 Appraisal,
destruction and
scheduling information**

S výjimkou vyřazení několika stránek z novin, prázdných obálek, útržků ze složenek a nečitelných, tužkou a většinou těsnopisem psaných poznámek v rozsahu asi 0,02 bm nebylo ve fondu skartováno.

Hodnocení, skartace a jejich časové rozvržení

**3.3.4 System of
arrangement**

Fotokopie částečně zachovávaly původní uspořádání původce a z větší části se nalézaly v jím popsáných deskách. Zbytek fondu se však nacházel ve značně nepřehledném a chaotickém stavu.

Způsob uspořádání

**3.4.1 Conditions
governing access**

Fond je přístupný v souladu se zněním archivního zákona a dalších právních předpisů.

Podmínky přístupu

<i>Číslo a jméno položky popisu</i>	<i>Popis</i>	<i>Jméno položky v jazyce popisu</i>
3.4.3 Language/scripts of	němčina	Jazyk/písmo materiálu
3.4.4 Physical characteristics and technical requirements	Archivní fond se nachází v dobrém stavu.	Fyzický stav a technické požadavky
3.4.5 Finding aids	KOPEČKOVÁ, Jana: <i>Winter Eduard (1896–1982)</i> , inventář AMP, Praha 2002.	Vyhledávací pomůcky (pomůcky k vyhledávání)
3.5.1 Existence and location of originals	Výpisy a kopie pocházejí z Haus-, Hof-, und Staatsarchivu ve Vídni.	Existence originálů a jejich místo uložení
3.5.3 Related units of description	Pozůstalost E. Wintera z doby působení v cizině je uložena ve Vědeckém institutu pro filozofii, techniku a hospodářství.	Příbuzné jednotky popisu
3.5.4 Publication note	NĚMEC, Jiří: <i>Mezi vírou, historickou vědou a kariérou. Život Eduarda Wintera (1896–1982)</i> , diplomová práce Slezské univerzity v Opavě, 1999.	Poznámka o vydání
3.7.1 Archivist's Note	Fond uspořádala a inventář zpracovala v Archivu hl. města Prahy roku 2002 Jana Kopečková.	Poznámka zpracovatele
3.7.2 Rules or convention	Fond byl uspořádán a popsán podle metodik pro zpracování osobních fondů.	Pravidla nebo zásady
3.7.3 Date(s) of descriptions	únor 2002	Datum (data) popisu
<u>Series level</u>		<u>Série</u>
3.1.1 Reference code(s)	CZ-A321100010-1262/III	Referenční kód(y) / signatura (či signatury)
3.1.2 Title	Vědecká, odborná a literární činnost původce fondu	Název (obsah)
3.1.3 Date(s)	časový rozsah nezjistitelný	Datace
3.1.4 Level of description	série	Úroveň popisu
3.1.5 Extent and medium of the unit of description (quantity, bulk, or size)	13 evidenčních jednotek (kartonů); 1,56 bm	Rozsah a druh fyzického nosiče jednotky popisu (množství, rozměry nebo velikost)
3.3.1 Scope and content	Tato kategorie tvoří největší část fondu. V pozůstalosti se zachovalo několik rukopisů vědeckých	Název (obsah)

*Číslo a jméno
položky popisu*

Popis

*Jméno položky v jazyce
popisu*

prací nebo jejich částí, některé i ve více variantách, jen minimum je jich ovšem kompletních a z některých se zachovaly jen těžko identifikovatelné nebo neidentifikovatelné zlomky. Část rukopisů není nadepsána nebo se první stránky nezachovaly. Prací patřících pod body b) a c) je jen nepatrný počet, přípravy na přednášky a semináře z části tvoří velmi obtížně čitelné poznámky. Oddíl d) je nejobsáhlejší částí fondu, bylo proto účelné jej dále rozčlenit. Největší část tvoří fotokopie a opisy archiválií z Haus, Hof und Staatsarchiv (HHSA) Wien, především písemností z fondu Rom Varia, k otázce vztahů s Ruskem a Bolzanovu procesu (většinou opisy připravované pro publikaci Bolzanoprozess). Většina, ale ne všechny tyto kopie jsou kompletní, z větší zčásti se zachovaly ve Winterem popsaných papírových deskách (částečně označených datem, někdy i citací fondu). Do části výpisky z literatury byly rovněž zařazeny opisy z knih (včetně rukopisů) Strahovské knihovny a opisy a výpisky z neidentifikovaných zdrojů. Část výpisků není nijak označena, takže není jisté, zda se jedná o publikovaný zdroj nebo archivní pramen literární povahy, případně do jaké míry jsou tyto poznámky přetvořeny samotným Winterem.

Sub-series level

- 3.1.1 Reference code(s)** CZ-A321100010-1262/III.a
- 3.1.2 Title** Vědecké práce
- 3.1.3 Date(s)** časový rozsah nezjistitelný
- 3.1.4 Level of description** podsérie
- 3.1.5 Extent and medium of the unit of description (quantity, bulk, or size)** 2 evidenční jednotky (kartony); 0,24 bm
36 jednotlivin

Podsérie

Referenční kód(y) /
signatura (či signatury)

Název (obsah)

Datace

Úroveň popisu

Rozsah a druh fyzického
nosiče jednotky popisu
(množství, rozměry nebo
velikost)

Item level (1)

- 3.1.1 Reference code(s)** CZ-A321100010-1262/III.a/51
- 3.1.2 Title** Russland und der Vatikan im Zeitalter des Imperialismus 1878–1903
- 3.1.3 Date(s)** 1944
- 3.1.4 Level of description** jednotlivina

Jednotlivina

Referenční kód(y) /
signatura (či signatury)

Název (obsah)

Datace

Úroveň popisu

***Číslo a jméno
položky popisu***

Popis

***Jméno položky v jazyce
popisu***

**3.1.5 Extent and medium
of the unit of description
(quantity, bulk, or size)**

rukopis

Rozsah a druh fyzického
nosiče jednotky popisu
(množství, rozměry nebo
velikost)

3.6.1 Note

karton č. 2

Poznámka

Item level (2)

Jednotlivina

3.1.1 Reference code(s)

CZ-A321100010-1262/III.a/57

Referenční kód(y) /
signatura (či signatury)

3.1.2 Title

Der katholische Panslavismus

Název (obsah)

3.1.3 Date(s)

s. d.

Datace

3.1.4 Level of description

jednotlivina

Úroveň popisu

**3.1.5 Extent and medium
of the unit of description
(quantity, bulk, or size)**

rukopis

Rozsah a druh fyzického
nosiče jednotky popisu
(množství, rozměry nebo
velikost)

3.6.1 Note

karton č. 3

Poznámka